

СОДРЖИНА

ДДВ

- Оданочување на промет со ДДВ и образец ДДВ-04.....5

ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА

- Трговец- поединец.....49

НЕСТОПАНСТВО

- Извршување за буџетот на РМ за 2021.....55

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

- Плати за месец Јануари 2021 година.....68
- Коефициент на МДБ за Декември 2020 година.....87
- Коефициенти на пораст на цените за месец Декември 2020 година.....88
- Цени на гориво.....90
- Казнена законска камата.....98
- Курсни листи100
- Рокови за поднесување во Јануари.....106

ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ110

Регистар за 2020-та година за Деловни информации

ОДАНОЧУВАЊЕ НА ПРОМЕТ СО ДДВ И ОБРАЗЕЦ ДДВ-04

ВОВЕД

Со Законот за данокот на додадена вредност (“Службен весник на РМ” 44/99...267/20), се регулира оданочувањето на прометот од страна на **регистрали ДДВ обврзници**.

Согласно одредбите од член 2 од Законот за ДДВ, предмет на оданочување со ДДВ, претставува:

1. Прометот на добра и услуги, кој се врши со надоместок во земјата од страна на даночниот обврзник во рамките на неговата стопанска дејност и
2. Увозот на добра.

Регистриран ДДВ статус (даночен обврзник за ДДВ), се стекнува врз основ на исполнување на условите од Законот за регистрација на ДДВ обврзник.

Сите даночни обврзници, чиј вкупен промет во изминатата календарска година, надминал износ од 2.000.000 МКД или чиј вкупен промет се предвидува на почетокот од вршењето на стопанската дејност или во текот на годината, го надмине износот, обврзани се за регистрација за ДДВ.

Од 01.01.2015 година, прагот на регистрација за ДДВ обврзници, изнесува 1.000.000,00 денари, за да од 01.01.2020 се искачи на 2.000.000 МКД, врз основа на кој критериум и физичките лица, кои остваруваат оданочив промет, подлежат на задолжителна регистрација за ДДВ.

Во прагот на регистрација не се вклучува прометот, кој е ослободен од ДДВ, без право на одбивка на претходен ДДВ, согласно одредбите од член 23 од Законот, како и прометот за кој не е предвидено оданочување со ДДВ.

Карактеристичен промет кој не влегува во прагот на регистрација е претставен преку прометот и изнајмување на станови за станбени цели, продажба на употребувани автомобили и друг вид на промет, согласно законот.

Ако даночниот обврзник ја вршел својата дејност само во еден дел од календарската година, **фактичкиот вкупен промет се пресметува на ниво на вкупен промет за целата календарска година**. Пример за шест месеци работење остварил 1.200.000 МКД, субјектот подлежи на регистрација ($1.200.000/6 \times 12 = 2.400.000$ – над 2 милиони остварен промет).

Резиденти во земјата, кои не се обврзани за регистрација (не оствариле промет над 2 милиони МКД), не должат ДДВ за прометот на добра и услуги извршени од нив.

Тие не се овластени да искажуваат ДДВ во фактурите или во други документи и немаат право на одбиток на претходен ДДВ, се до момент на регистрација за ДДВ.

Даночните обврзници можат доброволно да се регистрираат за ДДВ од почетокот на секоја календарска година, до 15.01, со поднесување на ДДВ 01.

Надлежниот даночен орган го врши уписот во регистарот на обврзници на ДДВ, од почетокот на тековната календарска година и издава решение на даночните обврзници.

Ако даночниот обврзник започнал да ја врши својата дејност во текот на календарската година, регистрацијата се врши со започнувањето на вршењето на дејноста.

Под започнување на вршење на дејноста, се подразбира, првото вршење на активност на даночниот обврзник, како прва извршена набавка на добра (основни средства, трговска стока и друго) користена услуга (закуп, истражување на пазар и друго) и извршен промет на добра или услуга.

Ако во текот на годината, даночниот обврзник го надмине износот на остварен вкупен промет од 2.000.000 денари, регистрацијата се врши до 15-ти во месецот, по истекот на месецот кога е остварен прометот.

1. ПРОМЕТ НА ДОБРА И УСЛУГИ И ДДВ

Промет на добра (член 3), претставува пренос на правото на располагање со движен или недвижен материјален имот.

Како промет на добра, се смета и прометот на:

1. Електрична енергија, гас, греење и разладување;
2. Добра врз основа на договор за лизинг, според кој правото на сопственост преминува на корисникот на лизингот најдоцна со исплатата на последната рата;
3. Добра од консигнационен склад;
4. Добра при испорака на комисионерот од страна на сопственикот и испораката на добра од страна на комисионерот на примателот на добрата;
5. Пренос на сопственост на добра врз основа на закон или налог издаден од или во име на орган на јавната власт;
6. Добра произведени или составени од материјали или елементи кои ги набавил испорачателот, кај кои не се работи само за додатоци или за други споредни предмети, важи и во случај на изградба на недвижности;
7. Добра од страна на закупецот кон закуподавачот, при инвестициско вложување во објект на закуподавачот извршен од страна на закупецот, освен вложување кое се од-несува на тековно (редовно) одржување на објектот, кога објектот се користи за вршење на стопанската дејност на закупецот.
8. Добра земани за лични потреби на даночниот обврзник или на вработените лица кај него или за други цели кои не се поврзани со неговата стопанска дејност, а кои се дел од имотот на претпријатието;
9. Добра без надомест од страна на трговски друштва и други здруженија на лица спрема нивните сопственици на влог, спрема членовите и спрема нив блиски лица;
10. Задржани добра од страна на даночниот обврзник или од лицето кое стапува на негово место, по престанувањето со вршењето на стопанската дејност и
11. Добра **без надомест** од страна на закупецот кон закуподавачот, во случај на инвестициско вложување во објект на закуподавачот извршен од страна на закупецот, освен вложување кое се однесува на тековно (редовно) одржување на

“Деловни Информации” 01/2021

објектот, во случај кога објектот се користи за вршење на стопанската дејност на закупецот.

Промет на услуги, претставува секоја дејност која не е промет на добра (член 3), а промет на услуги, претставува и:

1. Вршењето услуга врз основа на закон или налог издаден од или во име на орган на јавната власт;

2. Преземањето обврска за делумно или целосно воздржување од вршење на некоја дејност или да се трпи некое дејствие или состојба;

3. Преносот и отстапувањето на авторски права, патенти, лиценци, заштитни знакови и слични права;

4. Предавањето на јадења и на пијалаци за консумација на лице место и

5. Прометот на услуги од страна на закупецот кон закуподавачот, во случај на инвестициско вложување во објект на закуподавачот извршен од страна на закупецот, освен вложување кое се однесува на тековно (редовно) одржување на објектот, во случај кога објектот се користи за вршење на стопанската дејност на закупецот.

4. Користењето добра кои се дел од имотот на претпријатието за лични потреби на даночниот обврзник, или на вработените лица кај него, или за други цели кои не се поврзани со неговата стопанска дејност;

5. Вршењето услуги без надоместок од страна на даночниот обврзник за негови лични потреби, за потребите на вработените лица кај него или за други цели кои не се поврзани со неговата стопанска дејност;

6. Вршењето услуга без надоместок од страна на трговски друштва и други здруженија на лица спрема нивните сопственици на влог, спрема членовите или спрема ним блиски лица и

7. Промет на услуги без надомест од страна на закупецот кон закуподавачот, во случај на инвестициско вложување во објект на закуподавачот извршен од страна на закупецот, освен вложување кое се однесува на тековно (редовно) одржување на објектот, во случај кога објектот се користи за вршење на стопанската дејност на закупецот.

2. МЕСТО НА ПРОМЕТ - ПРОМЕТ ВО ЗЕМЈАТА

Поимот “во земјата” во смисла на Законот за ДДВ ја претставува територијата на Република Македонија, со исклучок на слободните зони, царинските зони и царинските складови.

Прометот наменет за крајна потрошувачка во слободни зони, царински зони или царински складови ќе се смета за промет остварен во земјата.

Промет наменет за крајна потрошувачка е прометот за кој примателот на прометот, нема право на одбивка на прет-ходен данок, односно:

1. прометот спрема лица кои не се даночни обврзници;
2. прометот спрема даночни обврзници во смисла на членот 51 став 3 од законот(немаат промет над 1 милион МКД), доколку истите не се регистрирале доброволно за ДДВ;
3. прометот спрема даночни обврзници кои го користат овој промет заради извршување промет ослободен од данок според членот 23 од законот и
4. прометот спрема даночни обврзници, кој доведува до исклучување на правото на одбивка на претходниот данок според членот 35 точки 2 до 6 од законот.

За место на прометот на добра се смета:

1. Местото каде што доброто се наоѓа во времето на прометот, кога доброто не се превезува или испраќа;
2. Местото каде што доброто се наоѓа кога започнува превозот или испраќањето, во случај кога доброто се превезува или испраќа од страна на испорачателот, примателот или од страна на трето лице;
3. Местото каде што доброто се монтира или инсталира во случаите кога доброто се монтира или инсталира од страна на испорачателот или од друго лице во негово име и
4. Местото каде што доброто е примено, во случај на испорака на електрична енергија, гас, греење и разладување.

За место на прометот на услуги се смета местото каде што **вршителот на услугата има вистинско седиште** или подружница од каде услугата вистински се извршува. Ако такво место не постои, за место на прометот на услуги се смета местото каде што лицето кое ја врши услугата има свое постојано живеалиште или престојувалиште.

По исклучок за место на прометот на услуги **се смета**:

1. Делницата или дел од истата, по која се извршува превозот;

2. Местото каде што се наоѓа недвижниот имот, кога се работи за услуга во врска со тој имот, вклучувајќи го посредувањето во прометот со недвижности, проценката на имот, подготовката, изведувањето и надзорот на градежни работи;

3. Местото каде што услугата вистински се извршува кога се работи за следните услуги:

а) културни, уметнички, научни, образовни, спортски, забавни, или слични услуги, вклучувајќи ги услугите на организаторите на тие услуги;

б) проценка на движни материјални добра, вклучувајќи го давањето стручно мислење за движните материјални добра;

в) работи што се вршат на движни материјални добра и

г) помошни превозни услуги како натовар, истовар, претовар, складирање, или други услуги кои на вообичаен начин се поврзани со превозот и

4. Местото на прометот во кое е извршено посредување, во случај на посреднички услуги.

По исклучок, за место на прометот на услугата се смета **местото во кое корисникот на услугата има вистинско седиште** или подружница за кои услугата била вистински извршена или, доколку такво место не постои, неговото постојано живеалиште или престојувалиште, кога се работи за следните услуги:

1. Услуги на полето на рекламата и работа со јавноста;

2. Банкарски и финансиски услуги и услуги на осигурување и реосигурување, освен изнајмувањето сефови;

3. Преземање обврска за делумно или целосно воздржување од вршење или трпење на дејствие, или состојба;

4. Правен, економски и технички консалтинг, особено дејностите на нотари, адвокати, ревизори, даночни советници, сметководители и инженери, како и други слични дејности;

5. Услуги на електронска обработка на податоци и давање информации, вклучувајќи know-how и експертиза;

6. Обезбедување персонал;

7. Изнајмување движен материјален имот, освен на сите видови превозни средства;

8. Телекомуникациски услуги;

9. Пренос и отстапување авторски права, патенти, лиценци, заштитни знакови и други слични права;

10. Услуги на посредување во врска со напред наведените услуги од член 14 став 3.

11. Обезбедување на пристап до мрежата на електрична енергија во случај на загушување на соодветна алокациска единица при доделување на прекуграничните преносни капацитети на интерконективните водови.

Заради избегнување на двојно оданочување, неоданочување или нарушување на конкуренцијата, министерот за финансии го утврдува местото на вршењето на одделните услуги според тоа каде била искористена услугата.

За увоз на добра во смисла на законот се смета :

1. Внесувањето на добра преку царинската линија на РМ
и

2. Внесувањето добра од слободните зони, царинските зони и царинските складови во земјата.

По исклучок, за увоз на добра не се смета, прометот на добра со статус на домашна стока, согласно со Царинскиот закон, кој се врши со надоместок, а кои се превезуваат или испраќаат од слободните зони во земјата, и истиот се смета за промет остварен во земјата.

3. ДАНОЧНА ОСНОВА

3.1. Даночна основа за промет во земјата

Даночна основа на данокот на додадена вредност е вкупниот износ на надоместокот што е добиен, или што треба да се добие за прометот, во кој не е вклучен данокот на додадена вредност.

Под надоместок, се подразбираат пари, добра, услуги и други бенефиции според пазарната цена која ја плаќа или треба да ја плати примателот на доброто или корисникот на услугата или некое друго лице.

Даночната основа ги опфаќа:

1. Даноците, вклучувајќи ги акцизите, таксите, придонесите и другите давачки пропишани со посебни закони, освен данокот на додадена вредност;

2. Зависните трошоци за пакување, натовар, истовар, превоз и осигурување, како и провизиите и другите трошоци кои даночниот обврзник му ги пресметал на примателот на доброто или на корисникот на услугата и

3. Субвенциите кои се директно поврзани со цената на прометот на доброто или услугата.

Даночната основа не ги опфаќа:

1. Намалувањето на цената во форма на дисконт за авансни плаќања;

2. Ценовниот дисконт, работот и другите видови на намалување на цената одобрени на примателот на доброто или на корисникот на услугата во време на извршувањето на прометот, ако тие се посебно искажани во фактурата и евидентирани во книговодството и

3. Износот што го добива даночниот обврзник од примателот на доброто или од корисникот на услугата како плаќање за трошоците што ги направил во нивно име и за нивна сметка, ако тој износ е евидентиран во книговодството.

Посебни видови даночна основа се (член 19 од Законот за ДДВ):

1. Во случаите од член 3 став 3 на законот, набавната цена или, доколку истата не постои, цената на чинење во моментот на прометот (кај промет на добра со поврзани, блиски лица);

2. Во случаите од член 6 став 3 на овој закон издатоците за извршената услуга (кај промет на услуги со поврзани, блиски лица);

3. Кога надоместокот за прометот на доброто или за услугата се состои во целина или делумно во промет на друго добро или услуга, пазарната цена на добиеното добро или примената услуга;

4. За прометот остварен по пат на лицитација, постигнатата крајна цена;

5. Во случај на промет на употребувани добра, вклучувајќи и употребувани моторни возила, уметнички и колекционерски предмети и антиквитети, разликата меѓу продажната и набавната цена, ако за испораката спрема даночниот обврзник не се должи данок

6. Надоместокот (провизијата) за услугата за отстапување на привремен агенциски работник на работодавач корисник, согласно со закон.

Кај прометот, кој се извршува од страна на:

1. Трговски друштва и други здруженија на лица спрема нивните сопственици на влог, спрема членови и спрема нив блиски лица;

2. Физички лица спрема ним блиски лица и

3. Даночни обврзници спрема своите вработени и спрема ним блиски лица, како даночна основа се утврдуваат износите наведени во став 1 точки 1 и 2 од член 19, доколку истите се повисоки од надоместокот, според членовите 16, 17 и 18 на законот.

Во случаите од ставовите 1 и 2 на член 19, данокот на додадена вредност не претставува составен дел од даночната основа, туку се пресметува на износот.

Во случаите на инвестициско вложување во објект на закуподавачот, извршено од страна на закупецот, за даночна основа се смета пазарната вредност без ДДВ на инвестициско вложување во објект на закуподавачот извршено од страна на закупецот, која е определена од овластен проценувач во моментот на настанување на даночниот долг, согласно член 31 став (7) на законот.

При преносот на движен и недвижен имот во постапка за присилна наплата и во постапка за присилно

извршување, даночна основа претставува постигнатата крајна цена, намалена за данокот на додадена вредност, пресметан со примена на пресметковна стапка утврдена врз основа на пропишаната даночна стапка.

Кога надоместокот кој го должи примателот на доброто или корисникот на услугата е пресметан во странска валута, се врши конверзија во денари по продажниот курс утврден од НБРМ на денот на настанувањето на даночниот долг согласно со член 31 на законот.

3.2. Даночна основа за увозот на добра

Даночна основа за увозот на добра е вредноста на увезеното добро, утврдена според царинските прописи.

Ако увезеното добро не подлежи на прописите за царинење или на плаќање царина, даночната основа ќе се утврди според надоместокот што е платен или што би требало да се плати или ако е тоа непознато, односно ако надоместокот е нереално искажан, според вредноста што ќе ја одреди надлежниот царински орган.

Во **даночната основа од увоз** се вклучуваат:

1. Царината, даноците, вклучувајќи ги акцизите, таксите, другите увозни давачки, освен данокот на додадена вредност;
2. Зависните трошоци, вклучувајќи ги трошоците за провизии, пакување, превоз и осигурување кои настануваат до првото место на крајната дестинација на доброто во земјата, како што е искажано во документите за превоз, или ако такви податоци нема, до местото на првиот истовар на доброто.

Кога доброто било привремено извезено во странство за да биде поправено, ремонтирано или облагородено на друг начин, а потоа е пак увезено во земјата од страна на извозникот, или од друго лице за него, даночна основа претставува надоместокот кој е платен за извршените работи.

Доколку не е платен надоместок, или ако е тој непознат, тогаш вредноста што ќе се утврди според царинските прописи, вклучувајќи ги износите од претходните точки 1 и 2, претставува даночна основа за данок на додадена вредност.

Ова важи и во случај ако наместо облагороденото добро се увезе друго добро, кое по количина и квалитет одговара на извезеното добро.

3.3. Промена на даночната основа

Согласно одредбите од член 22 став 1, ако даночната основа се промени, но само во дозволените околности, се врши и промена на даночната обврска и даночното побарување.

Дозволените околности за промена на даночниот долг и побарување се промените на враќање на доброто, поништување на договорот, или поради менување на цените, откако бил извршен прометот. Во ваквите дозволените случаи даночниот обврзник, кој го извршил прометот, мора да го исправи данокот кој го должи за својот промет, а даночниот обврзник кон кого е извршен прометот мора да ја исправи одбивката на претходниот данок во согласност со промената, во текот на даночниот период на извршената промена.

Даночниот обврзник кон кого е извршен прометот од членот 32-а од законот, исто така, мора да ги исправи данокот кој го должи и одбивката на претходниот данок, во текот на даночниот период на извршената промена, ако даночната основа се промени во случаите наведени во член 22 ставот 1.

Ако данокот на додадена вредност кој бил пресметан и платен при увозот, а за кој била одобрена одбивката на претходниот данок, е дополнително намален или исплатен, увозникот е должен за соодветен износ да ја исправи одбивката на претходниот данок во даночниот период во кој се појавила промената.

4. ОСЛОБОДУВАЊА ОД ДДВ

4.1 Без право на одбивка на претходен ДДВ

Согласно одредбите од член 23 се ослободуваат од ДДВ, без право на одбивка на претходен ДДВ:

1. Прометот на станбени згради и станови, во оној дел, во кој истите се користат за станбени цели, со исклучок на првиот промет, кој ќе се изврши во период до пет години по изградбата;

2. Изнајмување на станбени објекти и станови, доколку истите се користат за станбени цели;

3. Прометот на поштенски и таксени марки по нивната номинална вредност, на коверти, поштенски картички и други поштенски вредносници на кои се втиснати поштенски марки, како и на контролни маркици (бандероли);

4. Поштенски услуги од страна на Македонската пошта;

5. Банкарски и финансиски промет и тоа:

а) прометот, вклучувајќи го посредувањето, во врска со девизи, банкноти и монети кои служат како законско платежно средство, со исклучок на банкноти и монети кои не се користат како законско платежно средство, или кои имаат нумизматичка вредност,

б) прометот, вклучувајќи го посредувањето, во врска со акции, удели во претпријатија или здруженија, обврзници и други хартии од вредност, освен чувањето и управувањето со хартии од вредност,

в) управувањето со фондови за социјално осигурување и со специјални инвестициони фондови,

г) одобрувањето и посредувањето на кредити, како и управувањето со нив од страна на кредитодавачот,

д) прометот, вклучувајќи го посредувањето во врска со работењето со тековни сметки, депозити, штедни влогови, плаќања, вирмани, меници, чекови, жиро сметки, кредитни карти, дознаки, со исклучок на наплатата на туѓи побарувања и

ѓ) превземањето кредитни гаранции или други обезбедувања, посредувањето со нив, како и управувањето со кредитни гаранции од страна на кредитодавачот;

6. Услуги на осигурување и реосигурување, вклучувајќи ги со нив поврзаните услуги на осигурителни брокери и агенти;

7. Игри на среќа и забавни игри, чие изведување е регулирано со Законот за игрите на среќа и за забавните игри;

8. Прометот од установите што вршат дејност од областа на културата со непрофитна цел за културните услуги и добра непосредно поврзани со тие услуги во согласност со прописите од областа на културата и прометот од ботанички градини, животински паркови, паркови, архиви и документациони центри;

8-а) Влезници за јавни настани кои се од национален интерес од областа на културата, а кои јавни настани како такви се утврдени и се финансираат преку годишната програма за остварување на националниот интерес во културата за годината во која се одржува јавниот настан донесена од Министерството за култура. За примена на ослободувањето даночниот обврзник е потребно, пред да започне со прометот на влезниците, да обезбеди документ од Министерството за култура со кој се потврдува дека јавниот настан за кој се бара даночно ослободување е утврден во годишната програма за остварување на националниот интерес во културата;

9. Услуги на радиодифузни и телевизиски станици, освен комерцијалните дејности;

10. Здравствени услуги од страна на болници, клиники, здравствени домови, медицински и хемиски лаборатории за дијагностика, центри за рехабилитација и слични установи;

11. Услуги и промет на добра од страна на установи за социјална грижа и заштита, вклучувајќи ги услугите на домови за хоспитализирање, нега и лекување на стари лица;

12. Услуги во рамките на згрижување и надзор на деца и младинци, како и со нив тесно поврзан промет на добра;

13. Услуги во рамките на сместување на деца и младинци со цел нивно воспитување, образование или дообра-зување, како и со нив тесно поврзан промет на добра;

14. Услуги во рамките на професионалната дејност на доктори, стоматолози и забни техничари, или на други медицински професии кои пружаат медицинска здравствена заштита, како и испорака на забни протези од страна на стоматолози и забни техничари, освен:

“Деловни Информации” 01/2021

- а) услуги од козметички салони и салони за масажа,
 - б) услуги од лица кои применуваат нетрадиционални методи на лекување и
 - в) ветеринарни услуги;
15. Превозни услуги на болни и повредени лица со возила специјално наменети за такви цели;
16. Прометот на човечка крв, мајчино млеко, човечки органи, клетки и ткива;
17. Образовни услуги, и тоа:
- а) образование и воспитување на деца и младинци и
 - б) услуги на оквалификување, доквалификување и преквалификување, како и услуги на училишта и центри за изучување на странски јазици;
18. Услуги на погребални институции и крематориуми, како и прометот на добра поврзан со ваквите услуги;
19. Меѓународен превоз на патници;
- 19-а. Употреба на јавен пат, негов дел или објект од патот (патарина);
- 19-б. Употреба на јавните патишта за моторни и приклучни возила (патна такса) и
20. Промет на добра, како и користење на истите во смисла на член 6 став 3 точка 1 од овој закон, за кои било исклучено правото на одбивка на претходните даноци при нивната набавка, нивното производство или нивниот увоз според член 35. Ова не важи за прометот, кој е исклучен од даночното ослободување за становите, при првиот промет.

4.2. Даночни ослободувања во земјата со право на одбивка на претходниот данок

Согласно одредбите од член 24, се ослободуваат од данокот на додадена вредност:

- 1. Испораки на добра кои се превезуваат или испраќаат во странство од страна на даночниот обврзник, примателот на доброто или од страна на трето лице по нивен налог, ако примателот на доброто е со седиште во странство.

Испорачаното добро може да биде обработено или преработено пред извозот од страна на трети лица по налог на примателот на истото;

2. Прометот на добра кои се превезуваат или испраќаат од земјата во слободни зони, царински зони или царински склади;

3. Услуги поврзани со увозот, извозот и транзитот и тоа:

а) меѓународниот превоз на добра за извоз и другите услуги кои се извршуваат во непосредна врска со извозот на добрата;

б) меѓународен превоз на добра за увоз, како и други услуги кои се однесуваат на увозот, доколку вредноста на тие услуги е вклучена во даночната основа во согласност со член 21, став 2 точка 2 од законот;

в) услуги кои директно се поврзани со увозот од членот 27 став 1 точка 2 и членовите 27- а и 27- в ;

4. Работи на движни материјални добра кои биле набавени или увезени во земјата за цели на овие работи и кои потоа биле извезени од страна на вршителот на услугата, странскиот нарачател или во нивно име од страна на трето лице;

5. Вршењето услуги од страна на посредници кои делуваат во име и за сметка на друго лице, кога таквите дејности се однесуваат на прометот наведен во овој член;

6. Прометот на злато и други благородни метали према централни банки;

7. Прометот, модификацијата, поправката, одржување, чартерингот и изнајмувањето на летала кои се користат главно во меѓународниот комерцијален воздушен сообраќај, како и испораката, изнајмувањето, поправката и одржувањето на добрата кои служат за опремување на леталото;

8. Прометот на добра и услуги кои се во врска со намирање на непосредните потреби на летала според точка 7 на член 24;

9. Меѓународниот воздушен превоз на патници во воздушниот сообраќај. Ова даночно ослободување важи за воздухопловни претпријатија со седиште во странство само во случај на реципроцитет и

10. Услуги од страна на телекомуникациски оператор со кои се овозможува донирање на финансиски средства преку отворен специјален телефонски број за донации кои се користат за хуманитарни цели.

По исклучок на ставот (1) точка 2 на член 24, прометот на добра кои се преве-зуваат или испраќаат од земјата во слободни зони не е ослободен од данок на додадена вредност, доколку вкупниот износ на надоместокот за извршениот промет без данокот на додадена вредност, е еднаков или помал од 60.000 денари.

4.3 Ослободување за проекти

Согласно одредбите од член 24-а слободен од данок на додадена вредност е промет на добра и услуги, наменети за реализација на проект кој е финансиран со парични средства добиени врз основа на договор за донација, склучен меѓу Република Македонија и странски донатори, ако во тој договор е предвидено дека со добиените парични средства нема да се плаќаат даноци.

Кај проектите кои се финансирани во рамките на инструментот за претпристапна помош (ИПА) кој се спроведува во услови на децентрализирано управување, даночното ослободување од ставот (1) на овој член се однесува и за делот на средствата од национално кофинансирање обезбедено од Буџетот на Република Македонија и тоа од сопствени средства или од други извори на финансирање.

Даночното ослободување од член 24-а став 1 на овој член се применува и доколку даночен должник е примателот на доброто или корисникот на услугата согласно со членот 32 точка 4 од законот.

Начинот на спроведување на даночното ослободување од ставот 1 на член 24-а, го пропишува министерот за финансии.

5. ОДБИВКА НА ПРЕТХОДНИОТ ДАНОК

Претходен данок е износот за кој се намалува данокот на додадена вредност што се должи за извршениот промет за одреден даночен период.

Согласно одредбите од член 33 од Законот за ДДВ, претходниот данок се однесува на:

1. ДДВ за прометот кој е извршен спрема даночниот обврзник од страна на други даночни обврзници;
2. ДДВ за плаќања, кои даночниот обврзник ги извршил за промет во смисла на точка 1 од овој став, кој сеуште не е извршен спрема него и
3. ДДВ кој е платен за увозот на добра.

Правото на одбивка, од член 33 на законот може да се оствари (член 34):

1. Ако даночниот обврзник ги употребува набавените или увезените добра, односно примените услуги за цели на неговата стопанска дејност;
2. Врз основа на фактура која е издадена во согласност со членовите 53 и 53-б од законот, или царинска декларација, во која е посебно искажан платениот данок за увозот или актите и Извештаите од членот 53 став (2) од законот и ако тие документи се евидентирани во книговодството на даночниот обврзник.

Правото на одбивка на претходниот данок настанува во моментот, во кој се исполнети сите услови според член 33 на и според став 1 од член 34.

Министерот за финансии се овластува да донесе поблиски прописи во врска со тоа, во кои случаи и под кои услови може, за цели на поедноставување на правото на одбивка на претходниот данок, да се откаже од обврската на издавање фактура во смисла на член 53 на овој закон или на поединечни податоци во истата.

Правото на одбивка според член 33 на овој закон може да се оствари и ако даночниот обврзник ги употребува набавените или увезените добра, односно примените услуги за инвестициски вложувања во објектот на закуподавачот, во случај

кога објектот се користи за вршење на стопанската дејност на даночниот обврзник кој е закупец.

За инвестициски вложувања се сметаат вложувањата во објектот извршени од страна на закупец кои се однесуваат на: градење, реконструкција, адаптација, надградба и доградба со кои се зголемува вредноста на закупениот објект.

Правото на одбивка на претходниот данок настанува во моментот, во кој се исполнети сите услови според членовите 33 и 34 став 1.

6. ИСКЛУЧУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ОДБИВКА НА ПРЕТХОДЕН ДАНОК

Даночниот обврзник нема право на одбиток на претходниот данок за:

1. Набавки или увозот на добра и користењето услуги за цели на прометот:

а) ослободен од данок според член 23 на овој закон или

б) во странство кој би бил ослободен од данок според член 23 од овој закон, ако би се извршувал во земјата;

2. Набавки, производство и увоз на велосипеди, моторни возила со помалку од четири тркала (категирија L), возила за превоз на патници, кои, покрај седиштето на возачот, имаат најмногу до осум седишта и чија најголема маса не надминува 3500 кг (категирија M1), исклучувајќи ги возилата за комбиниран превоз, летала, пловни објекти, како и резервни делови, гориво и потрошен материјал за нив, нивно изнајмување, одржување и поправка и за други услуги поврзани со нивно користење. Ова не важи во случаите, кога даночниот обврзник ги користи превозните средства или другите добра во календарската година исклучиво за следниве дејности:

а) промет со наведените превозни средства и други средства,

б) изнајмување на наведените превозни средства,

в) превоз со наведените превозни средства,

г) обука на возачи со нив,

д) одржување и поправка на наведените превозни средства и други добра;

3. Расходи за репрезентација на претпријатието или на сопственикот (гостење, подароци, одмор, рекреација и разонода);

4. Набавки или увоз на фрижидери, аудио и видео апарати, теписи и уметнички предмети со кои се опремуваат своите административни простории;

5. Издатоци за превоз на лица;

6. Издатоци за сместување во хотели или слични објекти и за исхрана со исклучок на издатоци за кетеринг за лица ангажирани од филмскиот продуцент, при производство на филм наменет за јавно прикажување и

7. ДДВ кој го должи издавачот на фактурата кој не е регистриран за цели на ДДВ или погрешно односно неточно е пресметан во фактурата.

7. ПОДЕЛБА НА ПРЕТХОДНИТЕ ДАНОЦИ

Ако даночниот обврзник ги употребува набавените или увезените добра или примените услуги, како за промет со право на одбивка, така и за промет без право на одбивка на претходниот данок, лицето може да го одбие само оној дел од претходниот данок, кој отпаѓа на прометот со право на одбивка на претходниот данок.

Класификацијата на промет со право на одбивка и на промет без право на одбивка, се врши од страна на даночниот обврзник, врз основа на употребата на добрата или услугите кои се испорачани од клиентите.

Класификација при водењето на деловната евиденција се однесува за основиците (прометот) и данокот на додадена вредност, без оглед дали е од промет или аванси.

Данокот исклучен од правото на враќање според член 35 од точка 2 до точка 7 на овој закон не се зема предвид при поделбата.

Министерот за финансии се овластува да донесе поблиски прописи за спроведување на поделбата на претходните даноци и притоа да одобри одредени олеснувања.

8. ИСПРАВКА НА ОДБИВКАТА НА ПРЕТХОДНИОТ ДАНОК

Согласно одредбите од член 37, доколку кај одредено инвестиционно средство се променат околностите кои во календарската година на прва употреба биле одлучувачки за одобрување на претходниот данок, задолжително се врши исправка на одбивката на претходниот ДДВ. Условот е исполнет доколку промената настапи во рок од пет години од почетокот на употребата на средството. Во тој случај се врши порамнување за секоја календарска година на промена, преку исправка на одбивката на претходниот данок кој отпаѓа на трошоците за негова набавка или производство. За недвижности, рокот изнесува десет години.

При исправката (според став 1 на овој член), за секоја календарска година на промената, се поаѓа од една петтина за подвижни предмети, а за недвижностите, една десеттина од претходниот ДДВ, кој отпаѓа на инвестиционото средство. Во конкретни случаи се земаат предвид и пократки рокови.

Измена на околности постои и ако ДДВ обврзникот го оттуѓил или пренаменил за сопствена потрошувачка, (член 3 став 3 точка 1), се уште наменски подобното инвестициско средство, пред истек на соодветниот рок за исправка според став 1 и 2 од член 37 и доколку оттуѓувањето или сопствената потрошувачка можат поинаку да се оценат за цели на претходниот ДДВ, отколку употребата во првата календарска година.

Став 3 од член 37, важи и ако оттуѓувањето или самопотрошувачката настапиле во календарската година на негова прва употреба.

Исправката според став 3 и 4 на член 37, се врши така, што ќе се смета дека инвестиционото добро се користело во периодот од оттуѓувањето или самопотрошувачката до истекот на соодветниот рок за исправка и натаму за стопанската дејност на даночниот обврзник според соодветните променети околности.

Министерот за финансии е овластен да донесе поблиски прописи за спроведување на исправка на одбивката на претходниот данок и притоа да одобри одредени олеснувања.

**9. ПОПОЛНУВАЊЕ НА ДДВ ПРИЈАВА,
ОБРАЗЕЦ ДДВ – 04**

Поднесувањето на ДДВ пријава за извршениот промет во тековниот период е регулирано со одредбите од член 41 од Законот за ДДВ.

Пополнувањето на ДДВ 04 е регулирано со одредбите од Упатството за пополнување на даночната пријава на данокот на додадена вредност (ДДВ-пријава) бр. 08-20516/1 од 30.09.2003 година.

Иако со Правилникот за формата и содржината на даночната пријава на данокот на додадена вредност (“Службен весник на РМ” 222/16), се пропиша новиот Образец ДДВ – 04, нема донесено ново Упатство за пополнување на ДДВ пријавата, освен Упатството приложено на задната страна на Образецот ДДВ-04.

Даночните обврзници кои се обврзани за регистрација или кои доброволно се регистрирале за целите на данокот на додадена вредност, обврзани се да поднесат даночна пријава за данокот на додадена вредност (образец “ДДВ-04”), за соодветниот даночен период.

ДДВ-пријавата се поднесува во рок од 25 дена по истекот на соодветниот даночен период, во електронска форма преку <http://etax.ujp.gov.mk>

9.1 ДДВ 04 и нерегистрирани ДДВ обврзници

Даночните обврзници, кои не се регистрирани за целите на ДДВ, а кои се јавуваат како даночни должници согласно членот 32 точки 3 и 4 од ЗДДВ, ДДВ-пријавата може да ја поднесат до соодветната даночна канцеларија на УЈП.

ДДВ-пријавата се поднесува и во случај кога даночниот обврзник во соодветниот даночен период, нема извршено оданочив промет.

Во случај на престанок со вршење на дејност, даночниот обврзник е должен да поднесе даночна пријава во рок од 25 дена по истекот на календарскиот месец, во кој престанал со дејноста.

“Деловни Информации” 01/2021

Даночните должници кои неовластено истакнале ДДВ во фактурите должни се да поднесат ДДВ-пријава за оној даночен период за кој настанал даночниот долг.

Ваква обврска имаат и даночните должници кои не се регистрирани за целите на ДДВ, а кои се јавуваат како приматели на добра или корисници на услуги за промет кој е извршен од даночните обврзници кои немаат ниту седиште ниту подружница во РМ.

Не се впишува ништо во полињата кои ги пополнува Управата за јавни приходи.

Износите се искажуваат во денари, без дени. Доколку се внесуваат негативни износи, за истите се употребува предзнакот “-”.

Напомена: Даночните обврзници кои се регистрирани за целите на ДДВ, во првите две полиња од “Даночен број за ДДВ” ја внесуваат ознаката МК.

Доколку субјектот не се регистрирал за цели на ДДВ, неисполнувањето на обврската за регистрација за ДДВ, **не го ослободува** од обврската за поднесување даночни пријави.

ДДВ-пријавата се поднесува и во случај кога даночниот обврзник нема извршено оданочив промет во соодветниот даночен период (член 41 став 2 од Законот за ДДВ).

Во случај на **престанок** со вршењето на стопанската **дејност** доброволно регистрираните даночни обврзници, поднесуваат даночна пријава во **рок од 25 дена**, по истек на календарскиот месец во кој престанале со вршење на стопанската дејност.

Даночните должници од член 32 точка 3 од Законот за ДДВ кои **неовластено** истакнале ДДВ во фактури (член 55 став 1 од ЗДДВ), како и даночните должници од член 32 точка 4 од ЗДДВ (приматели на добра, или корисници на услуги за промет кој е извршен од даночни обврзници кои немаат ниту седиште ниту подружница во РМ), се обврзани да поднесат ДДВ-Пријава за оној даночен период за кој настанал даночен долг во согласност со член 32, точките 3 и 4 од законот.

Износите во ДДВ пријавата се внесуваат само во полн денарски износ.

Пред негативните износи се става предзнак “-”.

9.2 Авансни плаќања и ДДВ

Сите плаќања кои се примени или дадени пред извршување на прометот (авансни плаќања), се пријавуваат во даночниот период, во кој се извршени, како оданочив промет и промет со право на одбивка на претходен ДДВ.

9.2.1 Примени аванси

Авансните плаќања (примените аванси) се внесуваат во соодветните полиња во ДДВ-пријавата во зависност од видот на прометот за кој се однесуваат, во поле 1, 3 и 5 (во поле 3 прометот се внесува за периодот од 01.01.2021 година, а во ДДВ 04 за периодот од 2020 не се внесува податок).

Со **конечната фактура**, даночниот обврзник врши севкупна пресметка за извршениот промет на добра или за извршените услуги, при што се минусираат надоместоците или делумните износи примени пред извршување на прометот (авансни плаќања), како и износите на данокот на додадена вредност кој настанал за нив.

Разликата од вкупниот износ на вредноста за извршениот промет и авансните плаќања, се пријавува во соодветните полиња, зависно од видот на прометот.

9.3 Дадени аванси

Авансните плаќања за кои даночниот обврзник има право **на одбивка** на влезниот данок се внесуваат во соодветните полиња во ДДВ-пријавата, зависно од видот на влезниот промет за кој се однесуваат (поле 21, 23 или 25).

Соодветниот ДДВ кој се пресметува и се содржи во пресметаниот даден аванс се утврдува со пресметка со пресметана стапка на ДДВ (15,2542% за 18 %, 9,091% за 10% или 4,76% за повластената стапка од 5%).

Согласно одредбите од член 16 став 1 од законот, даночна основа на ДДВ е вкупниот износ на надоместокот што е добиен, или што треба да се добие за прометот, во кој не е вклучен ДДВ.

9.4 Исправка на ДДВ-пријави

Доколку се утврди дека неточно или нецелосно биле пријавувани промети, даноци или претходни даноци во одредена ДДВ-пријава (пр. помал, поголем данок или претходен данок), даночниот обврзник е должен да изврши исправка на ДДВ - пријавата за соодветниот даночен период, преку поднесување на нова исправена ДДВ-пријава.

Во тој случај, се означува полето “Исправка на ДДВ-пријава” со внесување на знакот “**X**” и со наведување на даночниот период, за кој се однесува исправката.

При поднесување на исправка на ДДВ-пријавата, повторно во целост се пополнува, со тоа што износите во полињата кои не се исправаат, се внесуваат повторно, а во полињата во кои се врши исправката, не е дозволено да се внесуваат само разликите, туку се внесува **целиот исправен износ**.

Пример: Ако во одредено поле е пријавен износ од 30, а требало да се пријави 100, во исправката на ДДВ - пријавата за соодветниот даночен период, во тоа поле **не се внесува разликата** во износите 70, туку целосно исправениот износ 100.

Од причини на поедноставување, наместо да се пријави исправка на ДДВ-пријавата за одреден ДДВ период, даночниот обврзник е должен да изврши исправка на неточната или нецелосната даночна пријава, во последната даночна пријава од календарската година, на која се однесува грешката, доколку се работи за повеќе или помалку пријавен ДДВ во дадениот даночен период, кој е помал од 1% од пријавениот данок.

Пример: Даночниот обврзник А пријавил за даночниот период март 2020 година данок од 100.000 денари, а даночниот обврзник Б данок од 400.000 денари. Врз основа на извршени грешки во книговодствената евиденција, лицата А и Б неовластено извршиле одбивка на претходни даноци во висина од 3.800 денари. Грешките биле воочени во април 2020 година.

Лицето А е обврзано во април 2020 година. да поднесе исправка на ДДВ - пријавата за месец март 2020, но бидејќи вишокот на данокот кај лицето Б изнесува помалку од 1% од пријавениот данок, **Б може** да чека со исправката на данокот да ја искаже во последната ДДВ-пријава за календарската година 2020 ($3.800/400.000*100=0,95\%$).

Во случаите кога даночниот обврзник во полето 31 има искажано ДДВ побарување без барање за исплата на данокот (нема внесено “X” во полето пред поле 31), исказот за враќање на ДДВ побарувањето може да го побара со исправка на ДДВ - Пријавата за последниот даночен период.

9.5 Поделба на претходните даноци

Во случај на постоење на промет со и без право на одбивка на претходен ДДВ, даночниот обврзник треба да изврши пресметка и утврдување на промет со право на одбивка и промет без право на одбивка на претходен ДДВ.

Ако даночниот обврзник ги користи добрата или услугите, кои ги набавил или увезол за цели на неговата стопанска дејност, како за промет за кој постои право на одбивка на претходниот данок, така и за промет за кој е исклучено правото на одбивка на претходниот данок според член 35 точка 1 од Законот, во тој случај даночниот обврзник е должен според член 36 став 1 од Законот да ги подели претходните даноци според начелото на економска поврзаност на дел со право и дел без право на одбивка.

Ова важи и во случај ако прометот, со кој економски се поврзани одредени претходни даноци, бил извршен во подоцнежен даночен период.

Поделбата на претходните даноци зависи единствено од фактичката намена на примените или увезените добра или користените услуги.

Поделбата не се однесува на претходни даноци кои се исклучиво поврзани со промет со право на одбивка или со промет без право на одбивка на претходни даноци.

Поделбата важи само за оние претходни даноци кои се во меѓусебна економска поврзаност со двата вида на промет.

Даночниот обврзник може делумните износи, за кои постои правото на одбивка, да ги утврдува и преку проценка која ќе одговара на фактичката состојба.

Притоа мора применетото мерило на поделба да го има за своја основа начелото на економска поврзаност.

Доколку не постои друго соодветно мерило на поделба според фактичката состојба, делумните износи кои можат да се одбијат можат да се утврдуваат единствено според односот на прометот за кој е одобрена одбивка на претходниот данок кон останатите видови на промет.

При примена на клучот за поделба на прометот, следните видови на промет не се земаат предвид, доколку се работи за помошен промет:

1. Промет во смисла на член 23 точка 5 од Законот;
2. Промет на недвижности и други инвестициски средства кои даночниот обврзник ги користи за цели на неговата стопанска дејност.

Даночниот обврзник може при пресметката на данокот за даночните периоди од календарската година привремено да ја врши поделбата, според состојбата во изминатата календарска година или според предвидениот сооднос во тековната календарска година.

9.6 Конечна пресметка на ДДВ во последната ДДВ пријава за периодот

Согласно член 40, став 3 од Законот за ДДВ, ако за цели на оданочување биле решавачки околностите од одредена календарска година, кои можат да се утврдат само привремено во текот на истата, даночниот обврзник е должен да изврши конечна пресметка на данокот, кој се должи од таа календарска година, во последната даночна пријава од календарската година, во случаите кога :

- даночниот обврзник го применува член 7, став 4, 5 и 6 од Правилникот за ДДВ (со проценка или според избран клуч);
- даночниот обврзник согласно одобрението од надлежен орган на крајот на календарската година врши фактичко раздвојување на даночните основи и данокот кој го должи за нив (член 16, став 4 од Правилникот за ДДВ).

ДДВ обврзникот е должен раздвојувањето на даночните основи според даночни стапки (член 52 став 2 точка 1 реченица 2 од ЗДДВ), да го обезбеди начелно преку опрема за обработка на податоци, регистар каси или други технички уреди.

Доколку ова не може да се очекува од даночниот обврзник во дадените околности, даночниот орган може на барање да одобри лицето да врши дополнително раздвојување на даночните основи врз основа на влезот на стоки или според други соодветни карактеристики.

Примената на поедноставената постапка може да се ограничи на одделни подружници, филијали или други организациони делови.

Потпис: ДДВ - пријавата електронски ја потпишува даночниот обврзник или ополномоштеното лице.

Промената на полномошникот задолжително се пријавува во УЈП согласно одредбите од Законот за утврдување и наплата на јавните приходи.

10. СОДРЖИНА НА ДДВ-ПРИЈАВАТА

Општ дел: Полињата во даночната пријава на ДДВ задолжително се пополнуваат во зависност од остварениот промет за наведениот период.

Во случај на пријава за исправка задолжително се означува полето **“Исправка на ДДВ пријава”** Не се впишува ништо во полето **“Датум и број на прием”** (пополнува УЈП).

10.1 Промет на добра и услуги

Прометот на добра и услуги е првиот дел од ДДВ 04, во кој се внесува остварениот вкупен промет (оданочив и ослободен од ДДВ), согласно означените полиња.

Во полињата:

01 - Оданочив промет по општа даночна стапка,

03 – Оданочив промет по повластена ДДВ стапка од 10%)
– се пополнува за прометот од **01.01.2021** и

05 - Оданочив промет по повластена ДДВ стапка од 5%,

-се внесуваат даночните основи без ДДВ на оданочивиот промет на добра и услуги, одвоено според ДДВ стапки, кој го врши даночен обврзник во земјата, за надоместок, во рамките на неговата стопанска дејност (член 2, точка 1 од Законот за ДДВ).

“Деловни Информации” 01/2021

Во полињата (01, 03 и 05) се пријавуваат и **авансите, ратите и капарите** кои се наплатени во соодветниот даночен период. Врз основа на сметководствената евиденција се внесува прометот од контата од класата 7, како и од класа 2 за соодветните обврски за примени аванси, рати или капари.

Ако прометот бил извршен во соодветниот даночен период, но се уште не е или не е целосно наплатен надоместокот за него, се пријавува и надоместокот кој се уште треба да се наплати (принцип на фактурирана реализација).

Во случај на бруто-евиденција според член 52 став 4 од ЗДДВ, се врши поделба на бруто-износите за цели на пресметка на ДДВ на даночните основи и на данокот и истите се внесуваат одвоено според даночни стапки во полињата 01, 03 и 05.

Пример: Трговецот А извршил во декември 2020 година промет во вкупен износ од 71.307 денари. Износот се состои од 38.232 денари од продажба на аудио и видео CD, плочи и музички касети (општа даночна стапка) и 33.075 денари од продажба на книги и весници (повластена даночна стапка).

Така, се добиваат следните пресметки и внесувања:

Бруто-износ	Делител	Стапка	Дан. Основа Поле 1 и 3	Данок Поле 2 и 4
38.232	1,18	општа	32.400	5.832
33.075	1,05	повластена	31.500	1.575

Во полињата 01, 03 и 05 се внесуваат и - одвоено според даночни стапки - даночните основи за прометот на добра и услуги без надоместок за лични цели на даночниот обврзник, на неговите вработени или на други на нив блиски лица (на пример основачи или роднини на основачите на трговско друштво; член 3 став 3 и член 6 став 3 од ЗДДВ), како и прометот спрема блиски лица извршен по намалена цена (член 19 став 2 од ЗДДВ).

Напомена: Прометот според повластената стапка од 10% (поле **03**) и соодветниот ДДВ за овој промет (поле **04**), се во употреба од 01.01.2021 година.

Пример: Трговецот со градежни материјали А, платил 600.000 денари за увоз на 10 поткровни прозорци плус 108.000 увозен ДДВ. Еден прозорец, му подарува на својот брат Б. Вработениот В добива еден прозорец по цена од 50.000 МКД.

Даночна основа претставува набавната нето цена од 60.000 денари. Истото важи и за продажбата спрема лицето В, бидејќи платениот надоместок е помал од набавната нето-цена. На тој начин се добиваат следните внесувања:

Промет	стапка	ДДВ основа (поле 01)	Данок (поле 02)
Б	општа	60.000	10.800
В	општа	60.000	10.800

Лицето **А** може во **поле 27** да изврши одбивка на увозниот ДДВ од 108.000 денари, како претходен данок.

•Поле 01

Износ на вкупниот оданочив промет на добра и услуги, (без ДДВ) што се оданочува по општа ДДВ стапка (вообичаено приходи од 74 група на конта и 76 дел, обврски за примени аванси од 222 или 29 група, кои се оданочуваат со 18%).

•Поле 02

Износ на ДДВ кој отпаѓа на оданочивиот промет на добра и услуги по општа даночна стапка (конто 230 за 18%).

• Поле 03

Износ на вкупниот оданочив промет на добра и услуги (без ДДВ) што се оданочува по повластена ДДВ стапка од 10%. Прометот од услуги на предавање на храна и на пијалаци за консумација на лице место и кетеринг услуги, со исклучок на алкохолни пијалаци, со примена од 01.01.2021 (приходи од 74 група на конта и 76 дел, обврски за примени аванси од 222 или 29 група, кои се оданочуваат со повластена стапка од 10%).

•Поле 04

Износ на ДДВ кој отпаѓа на оданочивиот промет на добра и услуги по повластена ДДВ стапка (конто 230 за 10%).

•Поле 05

Износ на вкупниот оданочив промет на добра и услуги (без ДДВ) што се оданочува по повластена ДДВ стапка од 5%.

•Поле 06

Износ на ДДВ кој отпаѓа на оданочивиот промет на добра и услуги по повластена ДДВ стапка (конто 230 за 5%).

•Поле 07

Извоз (член 24 точка 1 и 2 од Закон за ДДВ), ги опфаќа:

1. Испораките на добра кои се превезуваат или испраќаат во странство од страна на даночниот обврзник, примателот на доброто или од страна на трето лице по нивен налог, ако примателот на доброто е со седиште во странство. Испорачаното добро може да биде обработено или преработено пред извозот од страна на трети лица, по налог на примателот на истото;

2. Прометот на добра кои се превезуваат или испраќаат од земјата во слободни зони, царински зони или царински складови;

•Поле 08

Износ на прометот ослободен од данок со право на одбивка на претходниот данок.

Во полето 08 - Промет ослободен од данок со право на одбивка на претходен данок - се внесува особено следниот промет, ослободен од данок со право на одбивка на претходни даноци:

- **Прекуграничен транспорт на добра и други услуги**, според член 24 точка 3 од ЗДДВ;

- **Работи врз добра за извоз** (член 24, точка 4 од ЗДДВ);

- **Посредување во прометот од член 24 од Законот за ДДВ** (на пр. провизии во врска со извоз).

Напомена: Од збирот на износите пресметани во полињата од поле 01, 03, 05, 07, 08, 10, 11, 12, 14, 16, 18 се добива вкупниот оданочив промет според член 51 став 2 реченица 1 од Законот за ДДВ (без поле 08).

• **Поле 09**

Износ на прометот ослободен од данок без право на одбивка на претходниот данок.

Во полето 6 - Промет ослободен од данок без право на одбивка на претходен данок - се внесува особено прометот **ослободен од данок според член 23** од Законот за ДДВ, **без право на одбивка** на претходни даноци:

- **Издавање под закуп** на објекти и простории за **станбени цели**;

- Одредени видови на **банкарски и финансиски промет** (на пр. промет со законски средства за плаќање, одо-брување на кредити или кредитно посредување);

- Услуги на **лекари, забари, забни техничари или од областа на други медицински професии**;

- **Прекуграничен превоз на лица** (освен со летала - член 24 точка 9 од Законот за ДДВ.)

- **Останати**, одредени со член 23.

• **Поле 10**

Износ на прометот извршен спрема даночни обврзници кои немаат седиште во земјата и кој не е предмет на оданочување со ДДВ, согласно член 2 и 14 од Законот за ДДВ. Ова поле го пополнува вршителот на прометот, за услугите спрема нерезидент кој има седиште во странство, помеѓу кои:

1. Услуги на полето на рекламата и работа со јавноста; 2. Банкарски и финансиски услуги и услуги на осигурување и реосигурување, освен изнајмувањето сефови; 3. Преземање обврска за делумно или целосно воздржување од вршење на некое дејствие, или да се трпи некое дејствие или состојба; 4. Правен, економски и технички консалтинг, особено дејностите на нотари, адвокати, ревизори, даночни советници, сметководители и инженери, како и други слични дејности; 5. Услуги на електронска обработка на податоци и давање информации, вклучувајќи know-how и експертиза; 6. Обезбедување персонал; 7. Изнајмување движен материјален имот, освен на сите видови превозни средства; 8. Телекомуникациски услуги; 9. Пренос и отстапување авторски права, патенти, лиценци, заштитни знакови и други слични

“Деловни Информации” 01/2021

права; 10. Услуги на посредување во врска со услугите од овој став и 11. Обезбедување на пристап до мрежата на електрична енергија во случај на загушување на соодветна алокациска единица при доделување на прекуграничните преносни капацитети на интерконективните водови.

• Поле 11

Износ на прометот извршен во земјата за кој данокот го пресметува примателот на прометот согласно член 32-а од ЗДДВ. Ова поле го пополнува вршителот на прометот, кој во прилог на ДДВ-пријавата има обврска да поднесе Извештај за извршени промети на добра и услуги за кои даночен должник е даночниот обврзник кон кого е извршен прометот (ДДВ-ИПДО).

• Поле 12

Износ на прометот извршен од страна на даночни обврзници кои немаат седиште во земјата за кој данокот го пресметува примателот на прометот согласно член 32 точка 4 од ЗДДВ, а кој се оданочува по општа даночна стапка. Ова поле го пополнува примателот на прометот.

• Поле 13

Износ на ДДВ по општа ДДВ стапка, за промет извршен во земјата, за кој данокот го пресметува примателот на прометот, согласно член 32 точка 4 од ЗДДВ, а кој се оданочува по општа даночна стапка. Ова поле го пополнува примателот на прометот.

• Поле 14

Износ на ДДВ кој е пресметан од страна на примателот на прометот согласно член 32 точка 4 од ЗДДВ, по повластена даночна стапка. Ова поле го пополнува примателот на прометот.

• Поле 15

Износ на ДДВ кој е пресметан од страна на примателот на прометот согласно член 32 точка 4 од ЗДДВ, по повластена даночна стапка. Ова поле го пополнува примателот на прометот.

• **Поле 16**

Износ на промет кој е пресметан од страна на примателот на прометот согласно член 32-а од ЗДДВ, по општа (18%) даночна стапка. Ова поле го пополнува примателот на прометот.

За овој промет се известува во прилог образецот (ДДВ-ИПДО/П), кој е воведен од 01.01.2021 година.

• **Поле 17**

Износ на ДДВ кој е пресметан од страна на примателот на прометот согласно член 32-а од ЗДДВ, по општа даночна стапка. Ова поле го пополнува примателот на прометот.

За износот на пресметаниот ДДВ по општата стапка (пресметано од страна на примателот на прометот) се известува во прилог образецот (ДДВ-ИПДО/П), кој е воведен од 01.01.2021 година.

• **Поле 18**

Износ на промет кој е пресметан од страна на примателот на прометот согласно член 32-а од ЗДДВ, по повластена (5%) даночна стапка. Ова поле го пополнува примателот на прометот.

За овој промет се известува во прилог образецот (ДДВ-ИПДО/П), кој е воведен од 01.01.2021 година, од страна на примателот на прометот.

• **Поле 19**

Износ на ДДВ кој е пресметан од страна на примателот на прометот согласно член 32-а од ЗДДВ, по повластена (5%) даночна стапка. Ова поле го пополнува примателот на прометот.

За износот на пресметаниот ДДВ по повластена стапка (пресметано од страна на примателот на прометот) се известува во прилог образецот (ДДВ-ИПДО/П), кој е воведен од 01.01.2021 година.

• **Поле 20**

Вкупен збир на полињата 02, 04, 10, 13, 15, 17 и 19,

10.2 Влезни исполнувања со право на одбивка

10.2.2. Влезни исполнувања со право на одбивка

Одбивката на претходни даноци му се одобрува на даночниот обврзник, само ако набавените или увезените добра или примените услуги ги користи за цели на неговата стопанска дејност (член 34 став 1 точка 1 од Законот за ДДВ).

Според член 35 точка 1 од Законот за ДДВ, претходните даноци се исклучуваат од правото на одбивка, доколку примените добра или услуги се користат за вршење промет ослободен од данок без право на одбивка на претходни даноци.

Ако примените добра или услуги се користат само делумно за промет ослободен од данок, може во ПОЛИЊАТА 18 и 19 да се внесе само оној дел од износот кој може да се одбие (член 36 од Законот за ДДВ, член 7 од Правилникот за ДДВ).

Покрај тоа, правото на одбивка на претходни даноци според член 35 точки 2-7 Законот за ДДВ, особено се исклучува за:

- набавка, производство увоз на велосипеди, моторни возила со помалку од четири тркала, возила за превоз на патници, кои покрај седиштето на возачот, имаат најмногу до осум седишта и чија најголема маса не надминува 3500кг (категирија М1), исклучувајќи ги возилата за комбиниран превоз, летала и пловни објекти (за исклучоците, од член 35 точка 2 реченица 2 од Законот за ДДВ);

- издатоци за репрезентација на претпријатието или сопственикот (гостење, подароци, одмор, рекреација и разонода)

- набавка или увоз на фрижидери, аудио и видео апарати, теписи и уметнички предмети, со кои се опремуваат сопствените административни простории;

- издатоци за превоз на лица; - издатоци за сместување во хотели или слични институции и за исхрана;

- ДДВ кој го долгува издавачот на фактурата според член 55 став 1 или 2 од Законот за ДДВ.

• **Поле 21**

Износ на сите влезни промети со право на одбивка на претходниот данок, без ДДВ, освен влезниот промет за кој данокот го пресметува примателот на прометот согласно членовите 32 точка 4 и 32-а (кој се искажува во полињата 23 и 24) и увозот (кој се искажува во поле 27, 28).

Во полето 20 - Влезен промет се внесуваат влезните промети, без ДДВ, од фактури добиени од други ДДВ обврзници, за кои постои правото на одбивка и кои се издадени во согласност со член 53 од Законот за ДДВ (член 33 став 2 точка 1, како и член 34 став 1 и 2 од Законот за ДДВ).

• **Поле 22**

Износ на претходен данок за одбивка, освен претходниот данок кој е пресметан од примателот на прометот согласно членовите 32 точка 4 и 32-а (кој се искажува во полињата 24 и 26) и данокот пресметан при увоз (кој се искажува во поле 28).

• **Поле 23**

Износ на влезен промет со право на одбивка на претходниот данок за кој данокот го пресметува примателот на прометот согласно член 32 точка 4, без ДДВ. Полето е истоветно со прометите прикажани во поле 12 и 14, доколку за истите се остварува право на одбивка на претходен ДДВ.

• **Поле 24**

Износ на претходен данок за одбивка пресметан од примателот на прометот согласно член 32 точка 4.

• **Поле 25**

Износ на влезен промет со право на одбивка на претходниот данок за кој данокот го пресметува примателот на прометот согласно член 32-а, без ДДВ.

• **Поле 26**

Износ на претходен данок за одбивка пресметан од примателот на прометот согласно член 32-а.

• Поле 27

Износ на извршениот увоз со право на одбивка на претходниот данок (без ДДВ).

Во полето 25 (Увоз) се внесува износ на извршениот увоз со право на одбивка на претходниот данок (без увозен ДДВ). Притоа треба да се има предвид дека право на одбивка постои, при исполнетост на останатите услови, само за платениот увозен ДДВ докажан преку царински документи (член 33 став 2 точка 3 и член 34 став 1 точка 2 од ЗДДВ). Ако царинскиот орган одобрил продолжување на рокот за плаќање според член 10 од ДДВП, увозниот ДДВ може да се одбие уште со ДДВ-пријавата за даночниот период во кој започнува продолжувањето на рокот за плаќање на увозниот ДДВ.

• Поле 28

Износ на платениот ДДВ при увоз, кој може да се одбие како претходен данок.

• Поле 29

Збир на полињата 22, 24, 26 и 28.

• Поле 30

Даночни износи кои се должат според членот 55 став 1 и 2 и претходни даноци според член 37 кои се одбиваат или плаќаат, како и даночни износи кои се должат или побаруваат заради промена на даночната стапка или поништување на договор.

Во ова поле се внесува и данокот на додадена вредност содржан во залихи на добра наменети за натамошна продажба пред регистрација за целите на ДДВ. За секој од наведените износи, се доставува прилог.

Во полето 30 (Останати даноци, претходни даноци и износи за одбивање) се внесуваат: - даночни износи кои се должат според член 32 точка 4 од Законот за ДДВ. Ако даночниот обврзник, кој нема ниту седиште, ниту подружница во РМ, остварува оданочив промет, примателот на доброто или корисникот на услугата е обврзан да го пресмета ДДВ, да го прибележи износот на данокот на фактурата, и истиот да го пријави и плати (член 32 точка 4 ЗДДВ).

Даноците според член 32 точка 4 од ЗДДВ ги плаќаат сите даночни обврзници, дури и малите даночни обврзници (член 51 став 3 од ЗДДВ) како и органите и другите јавно правни тела од член 10 став 1 од Законот за ДДВ. Долгуваниот данок може, во случај на исполнетост на останатите услови од Законот за ДДВ, да се одбие целосно или делумно како претходен данок (член 6 од Правилникот за ДДВ); - неовластено истакнат ДДВ според член 55 став 1 од Законот за ДДВ.

Неовластено истакнатиот ДДВ во фактури се плаќа во рок од 5 работни дена. Даночните обврзници се должни неовластено истакнатиот ДДВ (најчесто при продажба на приватни добра) да го наведат во ДДВ-пријавата за даночниот период во кој е издадена фактурата и истиот да го платат; - одделно истакнат поголем данок од долгуваниот според Законот за ДДВ (член 55 став 2 од ЗДДВ).

Ако од фактурите произлегува поголем износ на данок, законски долгуваниот ДДВ се пријавува во поле 2, 4 или 6, а вишокот на данокот во поле 30. Истакнатиот поголем данок може да е резултат на грешка во пресметувањето или да настанал заради примена на општата даночна стапка за промет кој подлежи на повластената даночна стапка.

Членот 55 став 2 од Законот за ДДВ се применува и во случај, ако се истакне ДДВ во фактури за промет ослободен од данок или за промет кој не подлежи на оданочување (на пр. промет во странство).

Ако се изврши исправка на фактурата преку издавање или достава на уредна фактура, во тој случај отпаѓа даночниот долг според член 55 став 2 од Законот за ДДВ за даночниот период на исправката (член 55 став 3 од ЗДДВ);

Пример: Кога корисникот на превозна услуга Б дозначува на 31 мај 2021 година само 50.000 денари, превозникот А утврдува дека за превозот на добра на 20 мај 2021 година од Скопје до Атина била издадена фактура во износ од 50.000 денари плус 9.000 денари ДДВ.

Бидејќи се работи за прекуграничен превоз на стоки ослободен од данок според член 24 точка 3 а) од Законот за ДДВ, лицето А му доставува на лицето Б на 15 јуни исправена фактура без искажан ДДВ. Во ДДВ-пријавата за даночниот период мај 2020 година, лицето А е должно во поле 08 да го наведе

“Деловни Информации” 01/2021

надоместокот од 50.000 денари и во поле 30 превисоко искажаниот данок од 9.000 денари. Лицето А износот на исправката од 9.000 денари кој претставува негативен данок го зема предвид при пресметување на износот кој треба да го внесе во полето 30 од ДДВ-пријавата за даночниот период јуни 2021. Доколку во полето 30 го пријавува само овој износ, во тој случај го внесува со предзнакот “-” .

- исправка на одбивката на претходни даноци според член 37 од Законот за ДДВ. Согласно со член 61 став 2 од Законот за ДДВ одредбите од член 37 на овој закон се применуваат врз инвестициони средства кои даночниот обврзник ги набавил или произвел по 31.03.2000 година.

Во првата година на употреба на инвестиционото добро може да дојде до промена на околностите меродавни за одбивката на претходниот данок, а следствено на тоа и до исправка на одбивката на претходниот данок, доколку се работи за случаи според член 37 став 4 од Законот за ДДВ.

Во тие случаи поделбата на претходниот данок кој настанал при набавката или производството на инвестиционото средство се врши според член 36 од Законот за ДДВ за таа година.

За годините кои следат по календарската година на прва употреба исправката на претходниот данок ќе се врши според одредбите од член 37 од Законот за ДДВ. За појаснување на износот истакнат во полето 30 се доставува објаснување во прилог кон ДДВ-пријавата.

• Поле 31

Севкупен износ на долгуван или побаруван ДДВ (резултат од полињата (22-28 и 30).

Доколку не се пријавуваат износи во полињата 01 до 30, истите се оставаат празни. Во тој случај исклучиво во полето 31 се впишува “0”.

Побарувањата на ДДВ искажани во ДДВ-пријавите, начелно се пренесуваат на идниот даночен период.

Доколку се бара исплата, пред полето 31 се става знак “х”.

• **Поле 32**

Отстапување на побарување - доколку го отстапувате целиот баран износ, на дел од бараниот износ, за намирување на даночен долг на друг даночен обврзник, пред полето 32 ставете знак “X” и наведете износ.

Во рок од 5 дена доставете барање до надлежната РД со прилог потребни документи за одобрување на отстапување на побарување. Доколку барате исплата на побарувањето за ДДВ, но истовремено дел од износот на Вашето побарување за ДДВ барате да се искористи за намирување на даночен долг на друг обврзник (имате ставено знак “X” пред полето 32), во тој случај на сметка ќе Ви биде исплатен само износот на разликата.

Пример: Доколку имате ставено знак “X” пред полето 31 и износ за побарување од 50.000,00 денари, но истовремено имате ставено знак “X” и пред полето 32 со износ од 30.000,00 денари, ќе Ви биде исплатена само разликата во износ од 20.000,00 денари.

10.2.3 ДДВ содржан во залихи на добра наменети за натамошна продажба пред регистрација за целите на ДДВ

Ова Известување треба да се пополни во даночната пријава за првиот даночен период, доколку даночниот обврзник пред неговата регистрација за целите на ДДВ има добра на залиха кои се наменети за натамошна продажба и за кои сака да изврши одбивка на претходниот данок.

Даночниот обврзник е должен да изврши попис со состојба на последниот ден пред неговата регистрација.

За да се оствари правото на одбивка на претходниот данок содржан во залихите на добра наменети за натамошна продажба, мора да се исполнети кумулативно следните услови:

- даночниот обврзник да е регистриран за целите на ДДВ;
- даночниот обврзник мора да ја извршил набавката на добрата или увозот на добрата пред датумот на регистрација за целите на ДДВ;
- за набавените добра, даночниот обврзник мора да поседува фактура издадена во согласност со член 53 став 10 од

“Деловни Информации” 01/2021

Законот за ДДВ и истата да е платена најдоцна до истекот на рокот за поднесување на првата ДДВ пријава;

- за увезените добра, даночниот обврзник мора да поседува царински документ од кој произлегува дека е платен увозен ДДВ, најдоцна до истекот на рокот за поднесување на првата ДДВ пријава. Вкупниот пријавен данок на додадена вредност за одбивка се истакнува, еднократно, во првата даночна пријава на данокот на додадена вредност во полето 30 од пријавата со предзнак “-”.

10.2.4 Прилози

ДДВ 04 од 01.01.2021 година во себе инкорпорира два прегледи, кои задолжително се доставуваат за прометот со пренесена ДДВ обврска (вршителот на прометот – ДДВ ИПДО и примателот на прометот – ДДВ ИПДО/П).

ДДВ ИПДО доставува даночниот обврзник кој врши промет на добра и услуги во РМ, за кој данокот го пресметува примателот на прометот.

Должен е да го поднесе Извештајот за извршени промети на добра и услуги за кои даночен должник е даночниот обврзник кон кого е извршен прометот (ДДВ ИПДО), во соодветниот даночен период во кој е извршен прометот.

ДДВ ИПДО/П доставува даночниот обврзник кон кого е извршен промет на добра и услуги во РМ, за кој данокот го пресметува самиот примател на прометот.

Должен е да поднесе Извештај за извршени промети на добра и услуги за кои даночен должник е даночниот обврзник кон кого е извршен прометот (ДДВ ИПДО/П), во соодветниот даночен период во кој е извршен прометот.

Задолжително се означува полето пред прилогот, доколку се доставува прилог кон ДДВ пријавата.

ДАНОЧНА ПРИЈАВА
на данокот на додадена вредност

ДДВ-04

* Подготвено со помош на програмски алат

Деловно информативен број			
Својен назив и адреса на местото каде се извршуваат работите	СЛОБОДА ДООЕЛ УЛНИКОДЕН ФРОНТ БР.1 САКУЛЕ	Датум на издавање	
Телефон	02/555-333	Датумски период	
Е-пошта	slbeddoe@gmail.com	за	до
		01/01/2021	31/03/2021
		Рок за поднесување	
		25/04/2021	
		Изјавување на ДДВ-04	
		Бр.:	

ПРОМЕТ НА ДОБРА И УСЛУГИ

	Даточна основа без ДДВ	ДДВ
Одвоен промет по општа даночна стапка	01 523644	02 94256
Одвоен промет по повољна даночна стапка од 10%	03 0	04
Одвоен промет по повољна стапка од 5%	05 1267720	06 63386
Увоз	07 0	
Промет со победна од данок со право на одбивка на претходен данок	08 0	
Промет со победна од данок без право на одбивка на претходен данок	09 0	
Промет извршен спрема даночна обврска ако немаат содржител во земјата, но не е предмет на одбивување во земјата	10 0	
Промет во земјата за кој данокот го претставува трансакцијата на предметот (претставување на даночна обврска согласно член 32 н-а)	11 1178500	
Промет извршен од страна на даночна обврска ако немаат содржител во земјата по општа даночна стапка (член 32 н-а)	12 0	13
Промет извршен од страна на даночна обврска ако немаат содржител во земјата по повољна даночна стапка (член 32 тиска 4)	14 0	15
Промет извршен во земјата за кој данокот го претставува трансакцијата на предметот по општа даночна стапка (член 32 н-а)	16 950000	17 170000
Промет извршен во земјата за кој данокот го претставува трансакцијата на предметот по повољна даночна стапка (член 32 н-а)	18 0	19
Вкупно ДДВ (02 + 04 + 06 + 13 + 15 + 17 + 19)		20 328.642

ВЛЕЗНИ ИСПОЛНУВАЊА СО ПРАВО НА ОДБИВКА

	Даточна основа без ДДВ	ДДВ
Влезен промет	21 1134706	22 204267
Влезен промет за кој данокот го претставува трансакцијата на предметот (член 32 тиска 4)	23 0	24
Влезен промет во земјата за кој данокот го претставува трансакцијата на предметот (член 32 н-а)	25 950000	26 170000
Увоз	27 85620	28 15412
Претходен данок за одбивка (02 + 24 + 26 + 28)		29 390639
Остаток данок, претходен данок и влез на одбивка		30
Данокот данок / побарување <small>* Лице/лицата/лицата, деловна единица/единици</small>		31 X -62017
Остаток на побарување <small>* Лице/лицата/лицата, деловна единица/единици</small>		32

ИЗВЕШТАЈ
за извршените промети на добра и услуги за кои даночен должник е даночниот обврзник кон кого е извршен прометот

ДДВ-ИПДО

* Подготвен Класир за даночен промет

Датум на број за ДДВ:

Сопствен назив и адреса на вистинско одделение за контакт:
**СЛОБОДА ДООЕЛ
УЛ. НАРОДЕН ФРОНТ БР. 1
СКОПЈЕ**

Телефон:

Е-пошта:

Датум на извршен промет

Датум на промет:

м: * *

д: * *

Рок за поднесување: * *

Исправен за ДДВ-ИПДО:

ПОДАТОЦИ ЗА ПРИМАТЕЛИТЕ НА ПРОМЕТ

Ред. бр.	ИДН	Назив на данок	Класификација	Датум на фактура	Износ на извршен промет
1	2	3	4	5	6
1	4000500451234		1-015/21	12.01.2021	1000000
Износ за редок број 1:					
2	4000500451234		1-016/21	24.01.2021	900000
Износ за редок број 2:					
3	4000500451234		1-017/21	25.02.2021	3000000
Износ за редок број 3:					
ВКУПНО:					

ПОДАТОЦИ ЗА СОСТАВУВАЧОТ

Име и презиме:

ЕДВ / ЕМБГ: Датум на воспоставување:

Сојузна: Полтис:

ПОДАТОЦИ ЗА ПОТПИСНИКОТ

Име и презиме:

ЕМБГ: Датум на воспоставување:

Сојузна: Полтис:

Подготвен за обраќањето:

* Подготвен Класир за даночен промет

ИЗВЕШТАЈ
за примени промети на добра и услуги за кои даночен должник е даночниот обврзник-примател на прометот

ДДВ-ИПДО/П

* Податоци: Идентификационен број на даночен должник

Датум на извештај:

Својот назив и адреса на вистинско седиште за контакт:

СЛОБОДА ДООЕЛ
УЛ. НАРОДЕН ФРОНТ БР.1
СКОПЈЕ

Телефон:

Е-пошта:

Датум на промет:

од до

Рок за поднесување:

Издание на ДДВ-ИПДО/П:

ПОДАТОЦИ ЗА ВРШИТЕЛОТ НА ПРОМЕТ

Реден број	ЕДБ	Назив и адреса	Број на фактура	Датум на фактура	Вкупната цена	Примено ДДВ
1	2	3	4	5	6	7
1	4000500451234		25/21	15.01.2021	950000	171000
Вкупно за реден број 1:						
2						
Вкупно за реден број 2:						
3						
Вкупно за реден број 3: ВКУПНО:						

ПОДАТОЦИ ЗА СОСТАВУВАЧОТ

Име / Презиме:

ЕДБ / ЕМБГ: Датум на потпишување:

Својство: Потпис:

ПОДАТОЦИ ЗА ПОТПИСНИКОТ

Име / Презиме:

ЕМБГ: Датум на потпишување:

Својство: Потпис:

Податоци за идентификација:

* Податоци: Идентификационен број на даночен должник

ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА

д-р Христина Игнашоска

ТРГОВЕЦ – ПОЕДИНЕЦ

Трговец е секое физичко и правно лице кое, во сопствено име и во вид на занимање, врши трговски дејности. Правната положба на трговецот поединец-физичко лице е тоа што претпријатието што го создава не стекнува својство на правно лице.

ВОВЕД

Трговец во смисла на Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” 28/04...120/18) е секое лице кое самостојно трајно во вид на занимање врши трговска дејност заради остварување добивка со производство, трговија и давање услуги на пазарот и тоа со:

- купување на подвижни ствари со цел да ги продаде во првобитен, преработен или обработен вид;
- продажба на подвижни ствари во преработен или обработен вид од сопствено производство;
- тргување со хартии од вредност и управување со фондови;
- банкарски, менувачки и други финансиски дејности;
- дејности на осигурување;
- превоз на лица и стока;
- комисиони работи, шпедитерски услуги, складишни (магацински) услуги и лизинг;
- трговско застапување и посредување;
- угостителско-туристичка дејност, информативна дејност, маркетинг и други интелектуални услуги;
- производство на филмови, видеокасети, аудиовизуелни записи, софтвер, како и други

- *слични дејности;*
- *издавачка и печатарска дејност и други работи поврзани со трговијата со книги и уметнички творби и*
- *купување, изградба и уредување на недвижни ствари со цел продажба и издавање.*

Законот за трговски друштва, поимот за трговец го определува според дејноста, според формата и природа и обем на дејноста и според уписот.

Така, според Законот, трговец според формата всушност се трговските друштва определени со ЗТД.

Додека пак, според природата и обемот на дејноста, според ЗТД, за трговец се смета секое лице кое во вид на занимање, води претпријатие коешто според природата и обемот на дејноста бара да биде организирано и водено на начин на којшто се водат трговските дејности, под услов фирмата да е запишана во трговскиот регистар. Истото се применува и во областа на земјоделството и шумарството само во поглед на претпријатијата за обработување или преработување на сопствени земјоделски или шумски производи.

Ако фирмата е запишана во трговскиот регистар, истата според ЗТД се смета за трговец според уписот.

Секој трговец во секојдневното општење, во писмена форма, по електронски пат или на друг начин, е должен на лесен, директен или постојано достапен начин да ги користи и да ги направи достапни следниве податоци: фирмата; седиштето; единствен матичен број на субјектот (трговецот) запишан во трговскиот регистар, односно матичниот број на странското лице кое ја организирано подружницата (во натамошниот текст: ЕМБС); телефонот, факсот и адресата за комуникација по електронски пат заради брзо и ефикасно комуницирање и кога трговецот дејноста ја врши врз основа на одобрение, лиценца и слично податоците за органот, односно институцијата којашто ги издала; а доколку се води и посебен регистар бројот на регистарот; податоците за образованието, односно квалификацијата на лицата кои ги вршат тие дејности (ако е условено вршењето на дејноста и со стекнување соодветно образование, односно соодветна квалификација); податоците за професионалните правила за вршење на соодветната дејност и за средствата за пристап до нив.

1. ПОИМ ЗА ТРГОВЕЦ-ПОЕДИНЕЦ

Трговецот-поединец е физичко лице кое, во вид на занимање, врши некоја од трговските дејности определени со ЗТД.

Трговецот-поединец одговара за своите обврски лично и неограничено со сиот свој имот.

Како трговец-поединец може да се запише во трговскиот регистар секое деловно способно физичко лице со постојано место на живеење во Република Македонија.

Својството на трговец-поединец се стекнува со уписот во трговскиот регистар.

Одредбите од ЗТД што се однесуваат за трговското друштво соодветно се применуваат и на трговецот-поединец, освен ако со ЗТД поинаку не е определено.

Како трговец-поединец не може да биде регитрирано физичко лице:

- над кое е отворена стечајна постапка;
- за кое, со правосилна одлука на судот, е утврдено дека со умисла предизвикало стечај, поради што доверителите не можеле да ги наплатат своите побарувања додека трае забраната за вршење на дејноста утврдена со одлуката на судот и
- на кое надлежен орган, врз основа на закон, му забранил да врши некоја од дејностите
- определени со овој закон, додека трае забраната.

2. УПИС НА ТРГОВЕЦОТ-ПОЕДИНЕЦ ВО ТРГОВСКИОТ РЕГИСТАР

Трговецот-поединец се запишува во трговскиот регистар кај Централниот регистар на Република Македонија.

Во пријавата за упис се наведуваат:

- ◆ *името и презимето, единствениот матичен број на граѓанинот (во натамошниот текст: ЕМБГ) и местото на живеење;*
- ◆ *фирмата под којашто ќе се врши дејноста;*
- ◆ *седиштето од каде што ќе се врши дејноста и*
- ◆ *предметот на работење.*

“Деловни Информации” 01/2021

Пријава за упис на трговец поединец во трговскиот регистар се поднесува во електронска форма потпишана со електронски потпис согласно со Системот за е-регистрација од физичкото лице кое бара да биде запишано како трговец поединец или негов полномошник со посебно полномошно во коешто се наведуваат податоците што се запишуваат во трговскиот регистар или преку регистрационен агент.

Кон пријавата за упис се приложуваат:

- ◆ *заверен потпис на трговецот-поединец кај нотар;*
- ◆ *Изјава по член 14 од ЗТД;*
- ◆ *Фотокопија од лична карта,*

Едно физичко лице запишано како трговец-поединец не може, истовремено, по која било основа, да биде запишано како трговец-поединец под друга фирма.

Фирмата на трговецот-поединец ги содржи и неговото лично име, татковото име и презиме како и ознаката „ТП“.

3. ПРЕНОС НА ФИРМА И ПРЕСТАНУВАЊЕ НА РАБОТЕЊЕТО НА ТРГОВЕЦОТ ПОЕДИНЕЦ

3.1. Пренос на фирма

Фирмата на трговецот-поединец може да биде пренесена на трето лице само заедно со неговото претпријатие. Во пренесената фирма се додава личното име, татковото име и презиме на новиот трговец-поединец.

Трговецот-поединец објавува најмалку во еден дневен весник и во деловните простории дека има намера да ја пренесе фирмата на друго лице. Ако во рок од 30 дена од денот на објавувањето на намерата за преносот на фирмата ниту еден доверител со поднесок пред судот не се спротивстави на преносот на фирмата, се смета дека доверителите се согласиле со преносот. Поднесокот со којшто се спротивставува на преносот на фирмата, доверителот му го поднесува и на трговецот-поединец.

Ако поранешниот сопственик или неговите законски наследници тоа го одобрат, лицето кое ја презема фирмата на трговец-поединец, покрај своето лично име, татковото име и презиме, може во фирмата да го задржи и личното име и презиме на поранешниот сопственик, како една од ознаките на фирмата.

Пренесувањето на фирмата се запишува во трговскиот регистар.

Кон пријавата за упис на пренесување на фирмата се приложува:

- ◆ договор за пренос на фирмата-заверен кај нотар и
- ◆ доказ дека сите доверители се согласиле со пренесувањето на фирмата, освен ако во рокот од ЗТД ниту еден доверител со поднесок пред судот не се спротивставил на преносот на фирмата.

3.2. Престанување на работењето на трговецот- поединец

Трговецот-поединец престанувањето на работењето му го пријавува на органот надлежен за јавни приходи.

Трговецот-поединец, најдоцна три месеца пред пријавувањето на престанувањето на работењето пред УЈП, го објавува престанувањето на работењето и го наведува денот на престанувањето на работењето, најмалку во еден дневен весник и во деловните простории. Трговецот-поединец ги известува познатите доверители, поединечно, по писмен пат.

Во трговскиот регистар се запишува и престанувањето на трговец-поединец.

Трговецот-поединец поднесува пријава за бришење на уписот на трговецот -поединец во трговскиот регистар. Кон пријавата за бришење на уписот се приложуваат:

- ◆ изјава за престанувањето на трговецот-поединец;
- ◆ доказ дека сметката на трговецот-поединец е затворена.

Својството на трговец-поединец престанува со бришењето на уписот на трговецот- поединец во трговскиот регистар.

**4. ПРЕКРШОЧНИ САНКЦИИ ЗА ТРГОВЕЦОТ ПОЕДИНЕЦ,
ПОРАДИ НЕПОЧИТУВАЊЕ НА ЗТД**

Ако надлежниот инспектор утврди дека трговецот поединец започне со вршење на дејност пред да биде запишан во трговскиот регистар ќе донесе решение за привремена забрана за вршење на дејност во траење од 15 дена.

Глоба во износ од 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на трговец – поединец, ако:

- ◆ *регистрира повеќе од една фирма (член 14 став (4) од ЗТД);*
- ◆ *преносот на фирмата на трето лице ќе го изврши спротивно на одредбите на овој закон (член 16 став (2) од ЗТД) и истиот не го запише во трговскиот регистар;*
- ◆ *престанувањето на работењето не го пријави на органот надлежен за јавни приходи и не поднесе пријава за бришење на уписот во трговскиот регистар;*
- ◆ *започне со вршење на дејност пред да биде запишан во трговскиот регистар;*
- ◆ *започне со вршење на дејност пред добивање одобрение од надлежен орган за исполнување на пропишаните услови за вршење на дејноста;*
- ◆ *презема правни работи и дејствија надвор од предметот на работење, запишан во трговскиот регистар;*
- ◆ *не води или уредно не ги води трговските книги;*
- ◆ *не ги чува на соодветен и правилен начин трговските и другите документи и*
- ◆ *не составува, не објавува и не доставува годишни сметки.*

Прекршочна санкција забрана на вршење дејност од една до три години, сметајќи од денот на правосилноста на одлуката ќе му се изрече на трговецот поединец за прекршокот од членот 598 став (1) точки 5, 6, 7, 8 и 9 од ЗТД.

НЕСТОПАНСТВО

д-р економист Јулија Минковска

ИЗВРШУВАЊЕ НА БУЏЕТОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ЗА 2021 ГОДИНА

Извршувањето на Буџетот на Република Македонија за 2021 година е објавен во „Службен весник на РМ“ 307/2020) а ќе се применува од 01.01.2021 година.

ВОВЕД

Буџетските корисници и единките корисници се должни утврдените средства во Буџетот да ги користат наменски, рационално, економично и ефикасно.

Буџетските корисници, кои во својот состав имаат единки корисници, се должни да го контролираат наменското и законитото користење на средства, со кои располагаат единките корисници.

Буџетските корисници кои во својот состав имаат единки корисници должни се да го контролираат наменското и законитото користење на средствата со кои располагаат единките корисници, и не смеат да преземаат обврски или да направат расходи над лимитот на одобрените средства со буџетот.

Техниката на наплата на приходите, плаќањето на расходите и управувањето со ликвидноста и долговите, ги проп-ишува министерот за финансии.

1. ИЗВРШУВАЊЕ НА ОСНОВНИОТ БУЏЕТ

Согласно член 6 од Законот за Извршување на Буџето-тото (во натамошниот текст Законот), буџетските корисници од Централната власт, можат да ги користат средствата само доколку во рок од 25 дена од денот на донесувањето на Буџетот, до трезорот при Министерството за финансии, достават Годишен финансиски план по квартали, за користење на средствата по сметки, програми, потпрограми и ставки.

Буџетските корисници од Централната власт, кои во својот состав имаат единки корисници, должни се до секоја единка корисник, во рок од пет дена од денот на донесувањето на Буџетот, да достават **Извадок од годишниот финансики план** по сметки, програми, потпрограми и ставки, во кој се содржани средствата, наменети за одделните единки корисници.

1.1. Изработка на финансики план

Врз основа на извадокот од годишниот финансики план, единките корисници изготвуваат свој финансики план по квартали, сметки, програми, потпрограми и ставки, кои имаат обврска да го достават до надлежното министерство, а надлежното министерство консолидираниот финансики план, го доставува до Министерството за финансии, во рок од 25 дена од денот на донесувањето на Буџетот.

Во текот на годината, буџетските корисници од Централната власт, можат да достават барање за измена на годишниот финансики план по квартали, за користењето на средствата по сметки, програми, потпрограми и ставки, само доколку се работи за расходи кои не можеле да бидат навремено планирани и за истото потребно е да се достават образложение и ревидиран годишен финансиски план по квартали.

Врз основа на годишниот финансики план, во текот на годината, буџетските корисници од Централната власт изготвуваат предлог на финансики план за даден квартал, по месеци, по сметки, програми, потпрограми и по ставки, кој го доставуваат до Трезорот при Министерството за финансии, најдоцна **пет дена** пред почетокот на кварталот, за кој се однесува планот, заради негово одобрување.

Буџетските корисници на Централната власт, кои во својот состав имаат единки корисници се должни до Трезорот при Министерството за финансии, **да достават и збирен квартален план по месеци по сметки, програми, потпрограми и ставки за своите единки корисници.**

Во текот на дадениот квартал, буџетските корисници од Централната власт можат да достават **Барање за измена на кварталниот финансиски план по месеци, по сметки, програми, потпрограми и ставки**, во рамки на износите одобрени за дадениот квартал.

Средствата од Основниот буџет во Раздел **090.02 – Министерство за финансии – функција на државата** се користат без одобрување на финансиски план.

Во случај кога Владата на Република Македонија, односно министерот за финансии во рамките на законските овластувања одобрува средства од раздел **090.02- Министерство за финансии – Функции на државата на друг буџетски корисник**, средства се одобруваат како финансиски план (право на трошење), во разделот на буџетскиот корисник.

2. РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВАТА ОД БУЏЕТОТ

2.1. Исполта на плати

Согласно член 8 од Законот исплатата на плати на буџетските корисници од Централната власт и Единките корисници, **ја контролира и одобрува Министерството за финансии.**

Буџетските корисници од централната власт и единките корисници, **се задолжени два дена** пред исплатата на плати до Министерството за финансии, **да достават Барање за одобрување на средства за плати, кон кое ќе ги приложат Образец Ф-1** за бројот на вработените, по име и презиме, бруто и нето плата и други податоци предвидени во образецот во пишана и електронска верзија **(на ЦД, електронска пошта и друго)**, за односниот месец за кој се однесува исплатата.

Во случај на нови вработувања, буџетските корисници од централната власт и единките корисници се должни да достават известување за обезбедени финансиски средства и да приложат Образец М-1.

2.2. Надоместоци од иланда

Во Законот за извршување на Буџетот на Р.М. за 2020 година предвидени се следните надоместоци од плата и тоа:

- Дневници за службени патувања во земјата;
- Надоместок за одвоен живот;
- Надоместок за закупнина на стан, во случај да не користи службен стан;
- Надоместок за селидбени трошоци;
- Надоместок во случај на непрекинато боледување подолго од шест месеци;
- Надоместок за испратнина при заминување на работник во пензија;
- Надоместок во случај на смрт на вработен или член на семејство.

НАПОМЕНА: Овие надоместоци се исплаќаат од одобрените средства со Буџетот и Буџетските корисници.

Во Законот за извршување на Буџетот за 2021 година, не е предвидено да се исплатува :

- Надомест за тернски додаток;
- Надомест за регрес за годишен одмор;
- Надомест за јубилејни награди;
- Надомест за користење на сопствено возило за службени цели
-

2.2.1. Надоместок на одвоен живот

Согласно член 9 од Законот на избраните и именувани функционери кај буџетските корисници и единките корисници од денот на нивното именување заклучно со денот на нивното разрешување, им следува надоместок на трошоци за одвоен живот од семејството во висина од 30% од просечната месечна нето плата, исплатена во Република Македонија во претходните три месеца.

Одвоен живот од семејството се смета кога лицата, кои имаат семејство за издржување, засноваат работен однос во орган на управата надвор од нивното живеалиште, а во мес-тото каде што е седиштето на органот во кој имаат засновано работен однос **не живеат со нивното семејство.**

Надоместокот за одвоен живот не им припаѓа на лицата, доколку местото на живеење е оддалечено пом-алку од 100 километри од местото на работење.

На избраните и именуваните функционери кај буџетските корисници од централната власт и единките корисници кои користат надоместок за одвоен живот од семејството, не им следува надоместок за трошоците за превоз, заради посета на потесното семејство.

2.2.2. Надоместок за користење на службен стан

Согласно член 10 од Законот, на лицата на кои им следува правото на користење на службен стан согласно со закон, доколку истиот не може да им биде обезбеден, **имаат право на надоместок за закупнина на стан.** Владата на Република Македонија со Одлука ќе ја определи висината на надоместокот за закупнина на стан.

Надоместокот на трошоците за одвоен живот и надоместокот за закупнина на стан, меѓусебно се исклучуваат.

Одредби за надоместок за одвоен живот и користење на службен стан **се применуваат и на лицата на служба во Армијата на Република Македонија и Министерството за внатрешни работи,** на кои им следуваат овие права согласно со закон.

НАПОМЕНА: За деновите кога вработениот е на службен пат, боледување, годишен одмор и отсуство од работа, по која било друга основа надоместокот за одвоен живот не се исплатува.

2.2.3 Надоместок за селидбени трошоци

Согласно член 13 од Законот, надоместокот за селидбени трошоци, на лица на кои им следува право на користење на службен стан, се исплатува во висина на вистинските трошоци за превоз на покуќнината.

НАПОМЕНА: Надоместокот за селидбени трошоци не следува, доколку на вработениот му се исплатува надоместок за одвоен живот.

2.2.4. Надоместок за непрекинато боледување

Согласно член 14 од Законот, во случај на непрекинато боледување **подолго од шест месеци**, на вработениот му се исплатува еднократна парична помош **во висина од една последна исплатена просечна месечна нето плата во органот, каде што е вработен.**

2.2.5. Дневница за службено патување во земјата

Согласно член 15 од Законот, дневницата за службено патување во земјата се пресметува **од часот на тргнување на работникот на службеното патување до часот на враќање** со превозното средство и тоа:

- **Дневница во висина од 700,00 денари ако службеното патување траело повеќе од 12 часа и**
- **Дневница во висина од 350,00 денари ако службеното патување траело повеќе од 12 часа и**

2.2.6 Надоместок за заминување на работни во пензија

Согласно член 16 од Законот, во случај на **заминување на работникот во пензија** му се исплатува **двократен износ** за отпремнина, пресметан врз основа на **просечната месечна нето плата по работник во Републиката, објавена до денот на исплатата.**

2.2.7. Надоместоок во случај на смрт на работник или член на семејство

Согласно член 17 од Законот, **во случај на смрт на вработениот** на неговото семејство му припаѓа парична помош во висина од од **30.000,00 денари.**

Во случај на смрт на член од потесното семејство на вработениот (родител, брачен другар, деца родени во брак или вон брак, посиноци, посвоени деца и деца земени на издржување), му припаѓа парична помош во висина од од **15.000,00 денари.**

Овие надоместоци се исплатуваат по претходно доставено **БАРАЊЕ** со комплетирана документација во годината на настанување на смртта, односно во годината, која следи по годината на настанување на смртта.

За работниците **ангажирани со договори за отстапување на работник за привремени вработувања,** средствата за исплата на солидарна помош на вработените ги обезбедува работодавачот, а исплатата ја врши Агенцијата за привремени вработувања.

Буџетските корисници сите претходно наведени права, ги исплаќаат од одобрените средства со Буџетот.

2.2.8 Законски одредби за остварувањето на правото на надоместоци од илани

Правото на остварување на надоместоците од плата поврзани со работа покрај што е регулирано со Законот за Извршување на Буџетот, кај вработените во Јавниот сектор е регулирано и во повеќе законски прописи, **кои пропишуваат различни видови на надоместоци кои во одделни законски прописи не се спомнати или се укинати.**

Независно што одделни законски решенија предвидуваат повеќе видови надоместоци, сепак треба да се има предвид **содржината на одобрениот буџет на буџетскиот корисник, дали во истиот се планирани и одобрени таков вид на исплати.**

“Деловни Информации” 01/2021

При планирањето и исплатата на надоместоците поврзани со работата, се поставува прашањето дали тие се предвидени со законската регулативе и дали се планирани при формирање на Буџетот на буџетскиот корисник. **Правото на остварување на надоместоците од плата е регулирано согласно следните законски прописи и тоа:**

Вид надместок	Закон за извршување на Буџетот	Закон за Работни односи	Закон за административни службеници.	Општ колек. Договор за Јавен сектор
Одвоен живот	Предвиден.	Предвиден.	Предвиден	Предвиден
Користење на службен стан	Предвиден.	Не е предвиден.	Не е предвиден.	Не е предвиден
Селидбени. Трошоци.	Предвиден	Не е предвиден.	Предвиден	Предвиден
Непрекинато боледување подолго од 6 месеци	Предвиден	Не е предвиден.	Предвиден	Предвиден
Парична помош за смрт на вработен	Предвиден	Предвиден	Предвиден	Предвиден
Помош за смрт на член на семејство	Предвиден	Предвиден	Предвиден	Предвиден
Надомест за користење на сопствено возило за службени цели	Не е предвиден.	Предвиден	Предвиден	Предвиден
Работа на терен	Не е предвиден.	Предвиден	Предвиден	Предвиден
Отпремнина за пензија	Предвиден	Предвиден	Не е предвиден.	Предвиден
Јубилејни награди	Не е предвиден.	Предвиден	Не е предвиден.	Предвиден
Надомест за штети од елементарни непогоди	Не е предвиден.	Не е предвиден.	Предвиден	Не е предвиден.

“Деловни Информации” 01/2021

Дневници во земјата и странство	Предвиден.	Предвиден	Предвиден	Предвиден
---------------------------------	------------	-----------	-----------	-----------

2.3. Вработување нови работници на определено време

Согласно член 19 од Законот, буџетските корисници и единките корисници на средствата од Буџетот на Република Македонија, јавните претпријатија, агенциите и јавно–правните субјекти основани од централната власт, како и трговските друштва основани од Република Македонија, освен независните регулаторни тела со јавни овластувања утвдени со закон, можат да вработуваат работници на определено време, на неопределено време и да склучуваат договори за отстапување на работник за привремени вработувања, за вршење на привремени работи само под услов ако за тоа се обезбедени финансиски средства во Буџетот на Република Македонија, односно во финансиските планови за тековната фискална година.

Министерството за финансии во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето за вработување на нови работници, писмено ги известува субјектите за обезбедените финансиски средства, за бараните вработувања.

3. ПРОГРАМА ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СРЕДСТВА

Во согласност со член 48 од Законот, буџетските корисниците кои се обврзани да **изготват Програми за користење на средства од Буџетот**, должни се до Владата на Република Македонија да ги достават истите **во рок од 30 дена**, од денот на објавувањето на Буџетот во “Службен весник на РМ”.

Владата на Република Македонија е должна да ги донесе програмите **во рок од 30 дена**, од денот на доставувањето од страна на корисниците на Буџетот.

Буџетските корисници до Министерството за финансии **доставуваат полугодишен и годишен извештај** за реализација на програмите, најдоцна еден месец по завршување на извештајниот период.

3.1. Повраќ на приходи на Буџетот

Согласно член 49 од Законот, поврат на приходи кои му припаѓаат на Буџетот, се врши во случај кога се работи за погрешно, повеќе уплатени, односно наплатени приходи, како и за уплатени приходи, по кои не е настанато правно дејство.

Пренасочувањето на приходи кои му припаѓаат на Буџетот, се врши единствено кога се работи за погрешно уплатени приходи.

Повратот, односно пренасочувањето на приходите на Буџетот, освен приходите на Управата за јавни приходи и приходите на царинската управа, **се врши со решение на министерот за финансии.**

По исклучок, за грешки настанати при вршење на платен промет, **повратот**, односно пренасочувањето со налог го врши Трезорот, по писмено барање од страна на носителот на платниот промет и доказ за направената грешка.

3.2. Повраќ на приходи на Управа за јавни приходи

Поврат, односно пренасочување на приходите за кои е надлежна Управата за јавни приходи, се врши со решение на директорот на Управата за јавни приходи.

По исклучок, за грешки настанати при вршење на платен промет, повратот, односно пренасочувањето со налог го врши Управата за јавни приходи, по писмено барање од страна на носителот на платниот промет и доказ за направената грешка.

3.3. Повраќ на приходи на Царинската управа

Поврат, односно пренасочување на приходите за кои е надлежна Царинската управа, се врши со решение на директорот на Царинската управа.

По исклучок, за грешки настанати при вршење на платен промет, повратот, односно пренасочувањето со налог го врши Царинската управа по писмено барање од страна на носителот на платниот промет и доказ за направената грешка.

3.4. Повраќ на приходи на органи на државна власт

Поврат, односно пренасочување на приходи кои со својата дејност ги остваруваат органите на државната управа на посебните сметки, се врши со решение на функционерот кој раководи со органот.

По исклучок, за грешки настанати при вршење на платен промет, повратот, односно пренасочувањето со налог го вршат органите на државната управа по писмено барање од страна на носителот на платниот промет и доказ за направената грешка.

Во постапката за поврат на погрешно, повеќе уплатени, односно наплатени приходи, како и за приходи по кои не е настанато правно дејство, **не се засметува камата**, доколку со друг закон не е поинаку уредено.

Начинот на постапување при извршувањето на повратот, односно пренасочувањето од овој член го пропишува министерот за финансии.

3.5. Рок за завршување на постапката за повраќ

Согласно член 50 од законот, **рокот за завршување** на постапката за поврат, односно пренасочување на приходите, **не може да биде подолг од 60 дена** од денот на приемот на барањето за поврат, односно пренасочување на приходите.

Правото на поврат, односно пренасочување на приходите **застаруваат во рок од пет години** од денот кога истите се уплатени, доколку со друг закон не е поинаку уредено.

4. ИЗВРШУВАЊЕ НА БУЏЕТИТЕ НА САМОФИНАНСИРАЧКИ АКТИВНОСТИ ОД ДОНАЦИИ И ЗАЕМИ

Согласно член 54 од Законот, **приходите** остварени од самофинансирачки активности, од донации и заеми, буџетските корисници од централната власт, можат да ги користат за намените и во висина на износите, утврдени со Буџетот врз основа на годишен финансиски план по квартали, по сметки, по програми, потпрограми и ставки и истиот е потребно да се достави до министерството за **финансии во рок од 25 дена од донесувањето на Буџетот.**

Буџетските корисници од централната власт кои во својот состав имаат единки корисници се должни до секоја единка корисник, **во рок од пет дена од денот на доне-сувањето на Буџетот, да достават извод од годишниот финансиски план** по квартали, по сметки, по програми, потпрограми и ставки, во кој се содржани средствата наменети за одделните единки корисници.

Врз основа на изводот, единките корисници **изготвуваат свој финансиски план по квартали по сметки, по програми, потпрограми и ставки**, кои имаат обврска да го достават до надлежното министерство и до Министерството за финансии **во рок од 25 дена** од денот на донесувањето на Буџетот. Во текот на годината буџетските корисници од централната власт можат да достават барање за измена на годишниот финансиски план по квартали, за користењето на средствата по сметки, по програми, потпрограми и ставки, са-мо доколку се работи за расходи кои не можеле да бидат на-временно планирани и за истото е потребно буџетските корисници од централната власт да достават образложение и ревидиран годишен финансиски план по квартали.

Врз основа на годишниот финансиски план, во текот на годината, буџетските корисници од централната власт изготвуваат предлог на финансиски план за даден квартал, по месеци, по сметки, по програми, потпрограми и ставки, кој го доставуваат до Трезорот при Министерството за финансии најдоцна пет дена пред почетокот на кварталот, за кој се однесува планот, заради негово одобрување.

Буџетските корисници од Централната власт кои во својот состав имаат единки корисници се должни до Трезорот при Министерството за финансии, **да достават и збирен квартален план по месеци, по сметки, по програми, потпрограми и ставки, за своите единки корисници.**

Во текот на дадениот квартал, буџетските корисници од централната власт можат да достават барање за измена на кварталниот финансиски план по месеци, по сметки, по програми, потпрограми и ставки, во рамките на износите одобрени за дадениот квартал.

Прераспределбата на утврдените средства на посебните сметки, меѓу расходните ставки, програми и потпрограми во рамките на буџетот на буџетскиот корисник, се врши со претходна согласност на министерот за финансии.

5. ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА НА ПРЕЗЕМЕНИТЕ ОБВРСКИ НА БУЏЕТСКИТЕ КОРИСНИ

Согласно член 56 од законот, буџетските корисници водат евиденција и вршат пријавување на преземени повеќегодишни обврски (**ПО 1 Образец**) и преземени обврски за тековната година (**О1 Образец**).

Начинот на постапување при пријавување на преземените повеќегодишни обврски (ПО-1 Образец) и преземени обврски за тековната година (О1-Образец), како и водење евиденција на обврските ги пропишува министерот за финансии.

6. ИЗВРШУВАЊЕ НА РАСХОДИ ОД СМЕТКИТЕ НА БУЏЕТСКИТЕ КОРИСНИЦИ, ПО ОСНОВ НА ПРАВОСИЛНА НАПЛАТА

Согласно член 57 од Законот, средствата за исплата по налози за извршување (**решенија за присилна наплата и налози за извршување доставени до Народна банка на Република Македонија**) се извршуваат од ставката 465 - Исплата по извршени исправи.

За извршување на налозите за извршување, Министерството за финансии по автоматизам врши пренамена на ставката **465 - Исплата по извршени исправи**, во висина на потребниот износ од другите ставки каде што има расположливи средства во рамки на буџетот на буџетскиот корисник, освен од категоријата **40 - Плати и надоместоци**.

ПЛАТИ И НАДОМЕСТОЦИ

Јулија Минковска

П Л А Т И ЗА МЕСЕЦ ЈАНУАРИ 2021 ГОДИНА

Просечна исплатена месечна БРУТО плата по вработен за 2021 година (за даноци и придонеси)	41.141,00
НАЈНИСКА основица за ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ 50% од просечна месечна бруто плата исплатена во РМ. за 2021 година за образец (МПИИ)	20.571,00
НАЈВИСОКА основица за пресметка на придонеси (16 просечни бруто плати (16 x 41.141))	658.256,00
<u>Даночно МЕСЕЧНО намалување за 2021 година</u>	<u>8.438,00</u>
<u>Дневница за службени патувања од 21..01.2021</u>	<u>2.210,00</u>
Просечна исплатена месечна НЕТО плата по вработен за 2019 година	25.213,00
Просечна исплатена месечна БРУТО плата по вработен за 2019 година	37.446,00

1. ПРОСЕЧНО ИСПЛАТЕНА МЕСЕЧНА БРУТО ПЛАТА ПО ВРАБОТЕН ЗА / 2021 ГОДИНА

Просечно исплатена месечна **БРУТО** плата по работник во РСМакедонија, според податоците на Државниот завод за статистика **објавени во Јануари 2021** година изнесува:

41.141,00 денари

Просечната плата се користи за утврдување на најниската и највисоката основица за пресметка на придонесите од задолжително социјално осигурување и тоа за пресметките за плата кои се однесуваат за период од месец **Јануари до месец Декември 2021 година.**

2. НАЈНИСКА ОСНОВИЦА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ

Согласно член 15 од Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување (“Службен весник на РМ” 142/08.....171/17; 35/18; 247/18), **Основица** за пресметување и плаќање на придонесите од плата, односно основица за осигурување за тековната година, **не може да биде пониска од 50%** од просечна плата по работник во Република Македонија, **објавена во Јануари во тековната година**, според податоците на ДЗС, која за **2021 година**, изнесува:

20.571,00 денари (41.141,00 x 50%)

2.1. НАЈНИСКА ОСНОВИЦА ЗА САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА

САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА – вршител на самостојна економска дејност (максисти, занаетчији)

20.571,00 денари

САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА – вршител на професионална и друга интелектуална дејност (адвокаџи, ноџари, извршиџели)

41.141,00 денари

САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА – вршител на професионална и друга интелектуална дејност (адвокаџи, ноџари, извршиџели) до истекот на првата година на отпочнување на дејност:

20.571,00 денари

3. НАЈВИСОКА ОСНОВИЦА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ДАНОЦИ И ПРИДОНЕСИ

Согласно член 16 од Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување, **НАЈВИСОКА месечна основица** за пресметување и уплата на придонесите за примањата од работен однос е износот **од (16) шеснаесет просечни плати** кој износ за **2021 година**, изнесува:

658.256,00 денари (16 x 41.141,00 денари).

3.1. НАЈВИСОКА ОСНОВИЦА ЗА САМОВРАБОТЕНИ ЛИЦА

НАЈВИСОКА МЕСЕЧНА ОСНОВИЦА за пресметување и уплата на придонесите за самовработено лице е износот од **(12) дванаесет просечни плати**.
493.692,00 денари (12 x 41.141,00 денари)

3.2. НАЈВИСОКА ОСНОВИЦА ЗА ИЗВРШЕН ЧЛЕН НА ОДБОР НА ДИРЕКТОРИ, ЧЛЕН НА УПРАВЕН ОДБОР, ОД-НОСНО УПРАВИТЕЛ ВО ТРГОВСКО ДРУШТВО

Највисока месечна основица за пресметување и уплата на придонесите за примањата на Извршен член на одбор на директори во трговско друштво, член на управен одбор во трговско друштво, односно управител во трговско друштво, е износот од **(16) шеснаесет** просечни плати кој **за 2021 година**, изнесува.

658.256,00 денари (16 x 41.141,00 денари).

3.3. НАЈВИСОКА ОСНОВИЦА ЗА ЛИЦЕ КОРИСНИК НА ПАРИЧЕН НАДОМЕСТОК ЗА ВРЕМЕ НА ПРИВРЕМЕНА НЕВРАБОТЕНОСТ

Највисока месечна основица за пресметување и уплата на придонеси за тековната година за лице корисник на паричен надоместок за време на привремена невработеност **изнесува 80% од просечната плата** по работник во Република Македонија објавена во јануари во тековната година, според податоците на Државниот завод за статистика.

32.913,00 денари (41.141,00 денари x 80%).

НАПОМЕНА: На износот повисок од највисоката месечна основица, не се пресметуваат и уплатуваат придонеси, само на разликата до највисоката основица се пресметува Данок на доход.

**4. ПРЕГЛЕД НА НАЈНИЗОК И НАЈВИСОК ИЗНОС
НА ПРИДОНЕСИ**

ПРИДОНЕСИ	Стап- ка	Најнизок износ	Највисок износ
Придонесот за пензиско и инвалидско осигурување за месец ЈАНУАРИ/2021 година , по вработен	18,8%	3.867,00	123.752,00
Придонесот за здравствено осигурување за месец ЈАНУАРИ/2021 година , по вработен	7,5%	1.543,00	49.369,00
Придонесот за вработување за месец ЈАНУАРИ/2021 година , по вработен	1,2%	247,00	7.899,00
Придонесот за професионално заболување за месец ЈАНУАРИ/2021 година , по вработен.	0,5%	103,00	3.291,00
ВКУПНО ПРИДОНЕСИ:	28%	5.760,00	184.311,00

5. МИНИМАЛНА ПЛАТА

Согласно Законот за минималната плата во РМ (“Службен весник на РМ” 24/12; 30/14; 100/14 пт; 180/14; 81/15; 129/15; 132/17; 140/18; 124/19; 202/19; 239/19; 88/20), висината на минималната плата во Република Македонија **од 01.01. 2020 до 30.06.2020** изнесува:

- **14.500,00 денари НЕТО износ;**
- **17.943,00 денари БРУТО износ.**

од **01.07.2020 до 31.03.2021** година изнесува:

- **14.934,00 денари НЕТО износ;**
- **21.776,00 денари БРУТО износ.**

[

од **01.01. 2021 до 31.03.2021** изнесува:

- **14.955,00 денари НЕТО износ;**
- **21.776,00 денари БРУТО износ**

6. ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА ДАНОК НА ЛИЧЕН ДОХОД

6.1. Сџајки за пресметување на данок на личен доход

(од 01.01.2021 до 31.12.2022 година)

Согласно член 11 од Законот за данок на личен доход (“Службен весник на РМ” 241/2018; 275/19; 290/20), данокот на личен доход за данок од работа се плаќа со примена на две даночни стапки согласно даночната основа и тоа:

- Пройшана сџајка во износ од 10% или*
- Пресметана сџајка од 11,1111%.*

6.2. Даночно намалување

Согласно член 10 став 1 точка 2 од Законот за Данок на личен доход, *Даночното намалување за 2021 година*, на месечно и годишно ниво, изнесуваат:

Период	2021 година
<i>Месечно</i>	<i>8.438,00</i>
<i>Годишно</i>	<i>101.256,00 (8.438 x 12)</i>

7. ПРАВО НА ПОРАСТ НА ПЛАТИТЕ

Врз основа на членот 10 од Законот за исплата на платите во Република Македонија („Службен весник на РМ” 70/94; 62/95; 33/97; 50/01; 26/02; 46/02; 37/05; 121/007; 161/08; 92/09; 97/10; 11/12; 26/13; 170/13; 139/14; 147/15), Министерството за труд и социјална политика, објавува:

1. Трошоците за живот за месец **ДЕКЕМВРИ/2020** година во однос на месец **НОЕМВРИ** година се ПОВИСОКИ ЗА (0,4%).

2. Право на пораст на платите за месец **ДЕКЕМВРИ/2020** во однос на месец **НОЕМВРИ/2020** година, изнесува (0,2%).

**8. РАБОТНИ ЧАСОВИ КОИ СЕ КОРИСТАТ ЗА
ПРЕСМЕТУВАЊЕ НА РАБОТНИОТ СТАЖ**

Работните часови за месец (*ЈАНУАРИ*) 2021 година, изнесуваат: *168 часа*.

9. ПРОСЕЧНА БРУТО ПЛАТА

9.1. Просечна исплатена месечна БРУТО плата по вработен за месец (XI) ЈАНУАРИ/2021 година, изнесува:

41.141,00 денари

Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. 4.1.21.07 од 21.01.2021).

9.2. Просечна исплатена месечна БРУТО ПЛАТА по вработен во преходните три месеци (IX-X-XI/2020 год.) – ЈАНУАРИ/2021 година изнесува:

41.236,00 денари

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. 4.1.21.07 од 21.01.2021).

9. НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТА

9.1. Надоместоци од плата за ОПШТЕСТВЕНИ И МЕШ-ОВИТИ правни лица со повеќе од 49% оштетен капитал

Просечна исплатена месечна нето плата по вработен за месец (*XI*) *ЈАНУАРИ/2021 година* изнесува:

27.588,00 денари

Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. 4.1.21.08 од 21.01.2021).

“Деловни Информации” 01/2021

Согласно член 9 од Законот за исплата на платите во РМ, работодавецот може да врши исплата на следните надоместоци, согласно **ОСНОВИЦАТА** од 27.588,00 денари:

За ОПШТЕСЕТВЕНИ правни лица

<p>РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР 16.553,00 денари (60% од основицата) (27.588,00 x 60%) Се пресметува и плаќа Данок на личен доход 11,1111%</p>
<p>ОТПРЕМНИНАТА ПРИ ЗАМИНУВАЊЕ НА РАБОТНИК ВО ПЕНЗИЈА 55.176,00 денари (двократен износ од основицата (2 x 27.588,00): Ослободен од Данок на личен доход до 55.176,00 денари</p>
<p>ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО: 16.553,00 денари (60% од основицата) (27.588,00 x 60%) Ослободен од Данок на личен доход до 16.553,00 денари</p>

9.2. Надоместоци од плаќа за ПРИВАТЕН СЕКТОР

Просечна исплатена месечна **НЕТО ПЛАТА** по вработен во претходните три месеци (IX-X-XI/2020 година) **ЈАНУАРИ/2021 година изнесува:**

27.631,00 денари

(Соопштение на Државниот Завод за статистика на Република Македонија бр. 4.1.21.08 од 21.01.2021).

Износот 27.631,00 денари претставува **ОСНОВИЦА** за пресметување на следните надоместоци за **ПРИВАТНИ правни лица:**

<p>РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР</p> <p>Регрес за годишен одмор (Согласно член 35 став 7 од ОКДПС, Регресот за годишен одмор се исплатува во висина од <i>најмалку 40%</i> од основицата, под услов работникот да раб-отел најмалку 6 месеци во календарската година кај ист работодавач):</p> <p>❖ НАЈНИЗОК износ за исплата на Регрес за годишен одмор за месец ЈАНУАРИ/2021 година изнесува:</p> <p style="text-align: center;">11.052,00 денари во нето износ (27.631,00 x 40%)</p> <p>❖ НАЈВИСОК износ за исплата на Регрес за годишен одмор за месец ЈАНУАРИ/2021 година во висина на основицата: 27.631,00 денари</p>
<p>ДАНОЧНО ПРИЗНАТ РАСХОД ВО ДАНОЧЕН БИЛАНС (40% од просечна месечна бруто плата по работник во РМ објавена до денот на исплата)</p> <p style="text-align: center;">16.456,00 денари-БРУТО износ (41.141 x 40%)</p> <p>Се пресметува и плаќа Данок на личен доход по стапка од 11,111%</p>
<p>ОТПРЕМНИНА ПРИ ЗАМИНУВАЊЕ НА РАБОТНИК ВО ПЕНЗИЈА</p> <p style="text-align: center;">55.262,00 денари (двокраен износ од основицата (2 x 27.631))</p> <p>Ослободен од Данок на личен доход до 55.262,00 ден.</p>
<p>ЈУБИЛЕЈНА НАГРАДА</p> <p style="text-align: center;">27.631,00 денари (во висина на основицата), за најмалку 10 години поминаа кај исти работодавец</p> <p>Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,111%</p>
<p>ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО</p> <p style="text-align: center;">16.579,00 денари 60% од основицата – (60% од 27.631,00)</p> <p>Ослободен од Данок на личен доход до 16.579,00 ден.</p>

ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА ВО ЗЕМЈАТА

2.210,00 денари

(8% од основницата (8% од 27.631,00))

Ослободен од Данок на личен доход до 2.210,00 ден.

**ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА
ВО СТРАНСТВО**

- **50% од утврденаџа дневница**, ако се поднесе сметка за сместување, како и во случаи кога сместувањето не паѓа на товар на органот на Управата;
- **20% од утврденаџа дневница**, ако издатоците за сместувањето и исхраната не паѓаат на товар на органот на управата; и
- **5% од утврденаџа дневница**, ако издатоците за стручно оспособување и усовршување не паѓаат на товар на органот на државната управа, а престојот е над 30 дена. Под стручно усовршување се подразбира посета на семинари, курсеви, симпозиуми и други видови средби организиарани во странство на мултилатерална и билатерална основа.

ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА РАБОТНИК

82.893,00 денари

во висина од три основници (3 x 27.631,00)

Ослободен од Данок на личен доход до 82.893,00 ден.

**ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА ЧЛЕН НА
СЕМЕЈСТВО**

55.262,00 денари

во висина од две основници (2 x 27.631,00 денари)

Ослободен од Данок на личен доход до 55.262,00 денари.

ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА ЕЛЕМЕНТАРНИ НЕПОГОДИ

27.631,00 денари (во висина на основницата)

Ослободен од Данок на личен доход до 27.631,00 ден.

**НАДОМЕСТ ЗА КОРИСТЕЊЕ НА СОПСТВЕНО ВОЗИЛО
ЗА СЛУЖБЕНИ ЦЕЛИ**

<p>(во висина до 30% од цената на литар гориво за соодветно возило по поминат километар). <i>Ослободено од Данок на личен доход во висина, најмногу до 3.500,00 денари по возило, месечно.</i></p>
<p>НАДОМЕСТ ПРИ СЕЛИДБА НА ВРАБОТЕН ЗА ПОТРЕБИТЕ ЗА РАБОТОДАВАЧОТ (во висина на стварни трошоци) <i>Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%</i></p>
<p>ТРОШОК ЗА ОРГАНИЗИРАНА ИСХРАНА ЗА 2020 5.043,00 денари (во висина од 20% од просечна нето плата, исплатена во претходната 2019 година (25.213,00 x 20%) <i>Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход над 5.043,00</i></p>
<p>НАДОМЕСТ ЗА БОЛЕДУВАЊЕ ПОДОЛГО ОД 6 МЕСЕЦИ Еднократна парична помош во висина од една последна исплатена просечна месечна нето плата (во органот каде што е вработен). Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по стапка од 11,1111%</p>

10. НАЈВИСОК ИЗНОС НА НАДОМЕСТ ЗА БОЛЕДУВАЊЕ што го исплаќа Фондот за здравствено осигурување

<p>Согласно член 17 од Законот за здравствено осигурување (Службен весник на РМ 25/00.....142/16; 171/17; 276/19), највисокиот износ на надоместокот за боледување што се исплаќа на товар на ФЗО во 2021 година, изнесува ЧЕТИРИ просечни месечни нето плати исплатени во РМ во претходната 2019 година (4 x 25.213,00 денари). 100.852,00 денари</p>
--

11. НАЈВИСОК ИЗНОС НА ПЕНЗИЈА за 2021 ГОДИНА

Највисокиот износ на пензија според статистичките податоци на Фондот за пензиско и инвалидско осигурување за 2021 година, изнесува:

49.811,00 денари

12. РЕФУНДИРАЊЕ НА СРЕДСТВАТА

за ујлајени придонеси за ИНВАЛИДНИ ЛИЦА

Согласно Упатството за начинот на пресметка и исплата на плати и поврат на придонеси од задолжително социјално осигурување за вработени во заштитни друштва, инвалидни лица кога самостојно вршат дејност нкако трговци-поединци и други работодавачи кои имаат вработено инвалидно лице, МТСП врши рефундирање на уплатените средства до висина не поголема од 2 (две) просечни нето ујлајени исплајени во РМ во претходниот месец, кој за месец **ЈАНУАРИ/2021 година** изнесува(2 x 27.899,00 денари)

55.899,00 денари .

13. МЕСЕЧЕН НАДОМЕСТОК

на членови на Орѓани на ујравување

Согласно член 9 став 1 точка 4 од Законот за данок на добивка (Службен весник на РМ 25/00.....290/20), **МЕСЕЧНИОТ** надоместок на членовите на органи на упр-авување се исплатува во висина од 50% од **Просечнајта Бруто ујлајена исплајена во претходнајта 2019 година во РМ во висина од:**

(18.723,00 денари 50% од 37.446,00 денари)

Се пресметува и улаќа на Данок на личен доход по сјајка од 11,1111%

14. ТРОШОЦИ ПО ОСНОВ НА УПЛАТЕНИ ДОБРОВОЛНИ ПРИДОНЕСИ ВО ДОБРОВОЛЕН ПЕНЗИСКИ ФОНД

1. Трошоците по основ на уплатени доброволни придонеси во доброволен пензиски фонд се утврдуваат во висина од износот од 2 просечни месечни бруто плати исплатени во претходната 2019 година на годишно ниво по вработен кои изнесуваат:

74.892,00 денари: (2 x 37.446,00)

15. Надоместѝоци на ӣлаӣа за време на БОЛЕДУВАЊЕ

ПРИВАТЕН секѝор

Согласно член 31 од Општиот колективен договор за приватен сектор од областа на стопанството („Службен весник на РМ” 150/12; 189/13; 115/14 пт; 119/15; 150/16), работникот има право на <i>надомест на ӣлаӣа – боледување</i> – која се исплатува од страна на работодавачот и тоа:	
Времетраење на боледување	Право на надомест
До 15 дена	70% од основицата
Над 15 дена почнувајќи од првиот ден на боледувањето за сите денови	90% од основицата
Над 30 дена кога боледувањето го плаќа работодавачот	90% од основицата

ОСНОВИЦА просечен месечен износ на исплатена плата на која е ӣлаӣен ӣридонес за здравствено осигурување за ӣоследниите 12 месеци.

16. ИСПРАТНИНА ПРИ ТЕХНОЛОШКИ ВИШОК

1. Согласно член 97 од Законот за работни односи (“Службен весник на РМ” 62/05...27/16; 120/18; 110/19; 267/20) во случај на откажување на договорот за вработување од деловни причини (<i>технолошки вишок</i>) работодавачот е должен на работникот да му исплати <i>испраќнина</i> во следните случаи:	
Години поминати во работен однос	Висина на плата
До 5 години	Една плата
Од 5 до 10 години	Две и пол плати
Од 10 до 15 години	Три и пол плати
Од 15 до 20 години	Четири и пол плати
Од 20 до 25 години	Шест плати
Над 25 години	Седум плати

“Деловни Информации” 01/2021

НАПОМЕНА 1: Просечната нето плата на работникот во посл-едните шест месеци пред отказот и истата да не биде помала од 50% од просечната нето плата исплатена по работник во РМ, во последниот месец пред отказот.

НАПОМЕНА 2: *Работен однос, се смета* времето поминато во работен однос кај ист работодавач и работниот однос кај претходниот работодавач на кој поради настанатата статусна промена, правен следбеник е последниот работодавач.

НАПОМЕНА 3: Испратнината се исплатува со денот на престанокот на работниот однос.

НАПОМЕНА 4: Не се пресметува и плаќа Данок на личен доход.

17. ДОДАТОЦИ НА ПЛАТА

Согласно член 24 од Општиот Колективен договор за приватен сектор од областа на стопанството („Службен вес-ник на РМ” 150/12; 189/13; 119/15; 150/16), **основната плата на работникот се зголемува по час најмалку за:**

• <i>Прекувремена работа.....</i>	<i>35%</i>
• <i>Работа ноќе.....</i>	<i>... 35%</i>
• <i>Работа во три смени</i>	<i>5%</i>
• <i>Работа во ден на неделен одмор.....</i>	<i>50%</i>

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на платата, што му припаѓа кога во тие денови не работи и плата за поминатите часови на работа **зголемена за 50%**. Додатоците меѓусебно не се исклучуваат.

Правото на зголемен надоместок по основ на работа во три смени, работникот го остварува само за ефективно поминато работно време во смени.

НАПОМЕНА: Основната плата на работникот се зголемува за 0,5% за секоја година работен стаж.

18. НАДОМЕСТ ОД ПЛАТА ЗА ЈАВЕН СЕКТОР

Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2021 година (“Службен весник на РМ” 307/20), на буџетските корисници им се исплатуваат следните надоместоци:

<p>НАДОМЕСТОК ЗА ОДВОЕН ЖИВОТ ОД СЕМЕЈСТВОТО 8.289,00 денари (30% од просечна Месечна нето плата исплатена во РМ во претходни три месеци) (30% x 27.631,00) (Ослободен од Данок на личен доход до 8.289,00 денари)</p>
<p>ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА РАБОТНИК 30.000,00 денари Ослободен од Данок на личен доход ДО 30.000,00 денари</p>
<p>ПОМОШ ВО СЛУЧАЈ НА СМРТ НА ЧЛЕН НА СЕМЕЈСТВО 15.000,00 денари Ослободен од Данок на личен доход ДО 15,000,00 денари</p>
<p>ЈУБИЛЕЈНА НАГРАДА (за најмалку 10 години работа (Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2020 година НЕ Е ПРОПИШАНА)</p>
<p>ДНЕВНИЦИ ЗА СЛУЖБЕНИ ПАТУВАЊА ВО ЗЕМЈАТА (Согласно Законот за извршување на Буџетот на РМ за 2021 година од 01.01.2021 година 700,00 денари</p>
<p>ОТПРЕМНИНАТА ПРИ ЗАМИНУВАЊЕ НА РАБОТНИК ВО ПЕНЗИЈА 55.176,00 денари (2 x 27.588,00) (Двокраен износ од просечна месечна нето плата по работник во републиката, објавена до денот на исплата): Ослободен од Данок на личен доход до 55.176,00 денари</p>
<p>РЕГРЕС ЗА ГОДИШЕН ОДМОР (Согласно Законот за извршување на БУЏЕТОТ на РМ за 2021 година, НЕ Е ПРОПИШАН).</p>

<p>НОВОГОДИШЕН НАДОМЕСТОК (Согласно Законот за извршување на БУЏЕТОТ на РМ за 2021 година, НЕ Е ПРОПИШАН).</p>
<p>НАДОМЕСТ ЗА БОЛЕДУВАЊЕ ПОДОЛГО ОД 6 МЕСЕЦИ Еднократна парична помош во висина од една последна исплатена просечна месечна нето плата (во организацијата каде што е вработен). (Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по ситајка од 11,111%)</p>
<p>НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИ ЗА СЕЛИДБА ЗА ПОТРЕБИТЕ НА РАБОТОДАВАЧОТ (во висина на стварни направени трошоци). (Се пресметува и плаќа на Данок на личен доход по ситајка од 11,111%)</p>
<p>НАДОМЕСТ НА ТРОШОЦИ ЗА ХРАНА И ПРЕВОЗ ЗА ЛИЦА ВОЛОНТЕРИ за ЈАНУАРИ/2021 5.617,00 денари (37.446,00 x 15%) (во висина од 15% од просечна месечна бруто плата, исплатена во 2019 година): Ослободен од Данок на личен доход до 5.617,00 денари</p>
<p>ВРЕДНОСТА НА БОДОТ ЗА ПЛАТИТЕ НА ДРЖАВНИТЕ СЛУЖБЕНИЦИ за 2021 година 81,60 денари0 Согласно Одлуката за утврдување на вредноста на бодот за платите на државните службеници (“Службен весник на РМ” 276/2019)</p>
<p>Просечна месечна БРУТО плата исплатена по вработен за Шифра 84- Јавна управа и одбрана за ЈАВЕН СЕКТОР) – за (задолжително социјално осигурување) за XI (ЈАНУАРИ) изнесува: 22.879 (50% од 45.758,00)</p>

**18.1. Надоместоци на илјаќа за време на БОЛЕДУВАЊЕ
за ЈАВЕН сектор**

Согласно член 20 од Општиот колективен договор за јавен сектор на Република Македонија, работникот има право на *надомест на илјаќа – боледување* – која се исплатува од страна на работодавачот и тоа:

Времетраење на боледување	Право на надомест
До 7 дена До 15 дена Од 15 до 21 ден	70% од основицата 80% од основицата 90% од основицата
за професионално заболување и повреда на работа, давање крв и бременост и раѓање	100% од основицата

ОСНОВИЦА: Просечна исплатена нето илјаќа на работничко и во последниите 3 месеци.

18.2. Додајтоци на илјаќа ЈАВЕН СЕКТОР

Согласно член 17 од Општиот Колективен договор за **јавен сектор** на РМ („Службен весник на РМ” 10/08; 88/08; 122/08; 85/09), *основната плата на работникот се зголемува по час најмалку за:*

- Прекувремена работа.....29%
- Работа ноќе.....29%
- Работа во три смени4%
- Работа во ден на неделен одмор.....29%

За работа во денови на празници и неработни денови утврдени со закон, работникот има право на надомест на платата, што му припаѓа кога во тие денови не работи и плата за поминатите часови на работа **зголемена за 42%**.

Додатоците меѓусебно не се исклучуваат.

Правото на зголемен надоместок по основ на работа во три смени, работникот го остварува само за ефективно поминато работно време во смени.

НАПОМЕНА: Основната плата на работникот се зголемува за 0,5% за секоја година работен стаж, а најмногу до 20%.

**19. ПРИМЕРИ ЗА ПРЕСМЕТКА НА ЛИЧЕН ДОХОД
ОД РАБОТА ЗА 2021 ГОДИНА**

**19.1. Пресметка на МИНИМАЛНА ПЛАТА во висина од
14.955,00 ВО НЕТО ИЗНОС**

1. НЕТО ПЛАТА	14.955,00
2. Даночно намалување за 2021 година	8.438,00
3. Основица за данок на доход (1 - 2)	6.517,00
4. Данок на доход со 10% (4 x 11,1111%)	724,00
5. Бруто плата 1 (1 + 4)	15.679,00
6. БРУТО ПЛАТА II (15.679 x 1,3889)	21.776,00
7. Придонес за задолжително ПИО (6 x 18,8%)	4.094,00
8. Придонес за здравствено осигурување (6 x 7,5%)	1.633,00
9. Придонес за вработување (6 x 1,2%)	261,00
10. Придонес за дополнително (6 x 0,5%)	109,00
11 Вкупно придонеси (7 +8 + 9 +10)	6.097,00
12 Бруто плата намалена за придонеси (5 - 11)	15.679,00
13 Даночно намалување за 2020 година	8438,00
14 Основица за данок на доход (12 - 13)	7.241,00
15. Данок на доход од 10% (14 x 10%)	724,00
16. НЕТО ПЛАТА (6 - 11- 15)	14.955,00

**19.2. Пресметка на МИНИМАЛНА ПЛАТА во висина од
21.776,00 ВО БРУТО ИЗНОС**

1. БРУТО ПЛАТА	21.776,00
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	4.094,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	1.633,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	261,00
5. Придонес за дополнително (1 x 0,5%)	109,00
6. Вкупно придонеси (2 +3 + 4 +5)	6.097,00
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	15.679,00
8. Даночно намалување за 2021 година	8438,00
9. Основица за данок на доход (7– 8)	7.241,00
10. Данок на доход од 10% (9 x 10%)	724,00
11. НЕТО ПЛАТА (1 - 6 - 10)	14.955,00

**19.3. Пресметка на личен доход од работна која претставува
НАЈНИСКА основица за пресметка на ДАНОЦИ и
ПРИДОНЕСИ во висина од 20.571,00 денари во
(БРУТО ИЗНОС)**

1. БРУТО ПЛАТА	20.571,00
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	3.867,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	1.543,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	247,00
5. Придонес за дополнително здравствено осигурување (1 x 0,5%)	103,00
6. Вкупно придонеси (2 + 3 + 4 + 5)	5.760,00
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	14.811,00
8. Даночно намалување за 2021 година	8438,00
9. Основица за данок на доход (7 – 8)	6.373,00
10. Данок на доход од 10% (10 x 10%)	637,00
11. НЕТО ПЛАТА (1 – 6 – 11)	14.174,00

КНИЖЕЊЕ:

420 – Плата и надоместоци од плата	20.571,00	
240 – Обврска за плати и надоместоци		20.571,00
- (вкalkулирана бруто плата),		
240 – Обврска за плати и надоместоци	20.571,00	
2430 – Обврска за нето плата		14.174,00
2340 – Данок од плата		637,00
2347 – Придонеси од плата		5.760,00
- (за пресметана плата, даноци и придонеси),		
2430 – Обврски за нето плата	14.174,00	
2340 – Персонален данок од плата	637,00	
2347 – Придонеси од плата	5.760,00	
1000 – Трансакциска сметка		20.571,00
- (исплатена бруто плата).		

**19.4. Пресметка на Личен доход од работна која претставува
НАЈВИСОКА основица за пресметка на ДАНОЦИ и
ПРИДОНЕСИ во висина од 658.256,00 денари
(БРУТО ИЗНОС)**

“Деловни Информации” 01/2021

1. Бруто плата	658.256,00
2. Придонес за задолжително ПИО (1 x 18,8%)	123.752,00
3. Придонес за здравствено осигурување (1 x 7,5%)	49.369,00
4. Придонес за вработување (1 x 1,2%)	7.899,00
5. Придонес за дополнително здравствено осигурување (1 x 0,5%)	3.291,00
6. Вкупно придонеси (2 + 3 + 4 + 5)	184.311,00
7. Бруто плата намалена за придонеси (1 – 6)	473.945,00
8. Даночно намалување за 2021 година	8.438,00
9. Основица за данок на доход (7 – 8)	465.507,00
10. Данок на доход од 10%	46.551,00
11. Нето плата (1 – 6 – 10)	427.394,00

*19.5. Пресметка на Личен доход од работна на основица
ПОВИСОКА од НАЈВИСОКА основица за пресметка
на даноци и придонеси во висина од 700.000,00 денари
(БРУТО ОЗНОС)*

1. Бруто плата	700.000,00
2. Вкупно придонеси за највисок износ	184.312,00
3. Намалување на платата за придонеси (1 – 2)	515.688,00
4. Даночно намалување за 2021 година	8.438,00
5. Основица за данок (3 – 4)	507.250,00
6. Данок на личен доход од 10% (5 x 10%)	50.725,00
7. Нето плата (3 - 6)	464.963,00

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

КОЕФИЦИЕНТ НА МДБ

Коефициент на МДБ за месец ДЕКЕМВРИ/2020 (0,4%)
(„Службен весник на РСМ” 7/2021)

Врз основа на член 44 од Законот за Данок на добивка (“Службен весник на РСМ” 112/2014...232/19; 275/19;) Државниот завод за статистика го утврдува објавува:

ПРОЦЕНТОТ НА ПОРАСТ НА ЦЕНИТЕ НА МАЛО ВО РСМ ЗА МЕСЕЦ ДЕКЕМВРИ/2020 ГОДИНА

Р.бр.	ОПИС	ПОРАСТ
1.	Кумулативен порат на цените на мало во РСМ за периодот ДЕКЕМВРИ/2020 година во однос на просечните цени на мало во 2019 година изнесува:	0,4%
2.	Коефициентот за пораст на даночната основица за плаќање на данок на добивка за месец ДЕКЕМВРИ/2020 година изнесува:	0,4%

Бидејќи има пораст на коефициентот на МДБ за месец **ДЕКЕМВРИ/2020 ГОДИНА**, Месечната аконтација на данокот на добивка, ќе се пресмета како **1/12 од Годишниот данок утврден во Даночниот биланс за 2019 година од (АОП/ 56), помножен со 0,4%.**

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

КОЕФИЦИЕНТИ НА ПОРАСТ НА ЦЕНИТЕ ЗА МЕСЕЦ ДЕКЕМВРИ/2020 ГОДИНА

Месечен коефициент за **ДЕКЕМВРИ/2020** (0,005) .

Кумулативен коефициент од **I до XI/2020** (0,018).

1. ЦЕНИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ

Р.бр	ОПИС	Коефициент
1.	Месечен коефициент на пораст на цените на производителите на индустриски производи во ДЕКЕМВРИ/2020 година во однос на НОЕМВРИ/2020 година .	0,005
2.	Коефициент на пораст на цените на производителите на индустриски производи од почетокот на годината до крајот на ДЕКЕМВРИ/2020 година .	0,018
3.	Коефициент на пораст на цените на производителите на индустриски производи во ДЕКЕМВРИ/2020 година во однос на НОЕМВРИ/2019 година .	0,018

2. ЦЕНИ НА МАЛО

Р.бр	ОПИС	Коефициент
1.	Месечен коефициент на пораст на цените на мало во ДЕКЕМВРИ/2020 година , во однос на НОЕМВРИ/2020 година .	0,010
2.	Коефициент на пораст на цените на мало од почетокот на годината до крајот на ДЕКЕМВРИ/2020 година .	0,005
3.	Коефициент на пораст на цените на мало во ДЕКЕМВРИ/2020 година во однос на НОЕМВРИ/2019 година .	0,017

3. ТРОШОЦИ НА ЖИВОТ – ИНФЛАЦИЈА

Р.бр.	ОПИС	Коефициент
1.	Месечен коефициент на пораст на цените на мало во ДЕКЕМВРИ/2020 година , во однос на НОЕМВРИ/2020 година .	0,004
2.	Коефициент на пораст на трошоците на живот во Република Македонија во период од почетокот на годината до крајот на ДЕКЕМВРИ/2020 година во однос на просекот на трошовите на живот во 2019 година .	0,013

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

ПРЕГЛЕД НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ (од 05.01.2021) ("Службен весник на РМ" 01/2021)

Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 61,00	18,30
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 62,50	18,75
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е В)	до 53,00	15,90
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 52,50	15,75
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 28,763	8,63

Табела 2
Највисоки набавни цени

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 20,646	6,19
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 22,247	6,67
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е В)	до 21,123	6,34
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До20,957	6,29
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	

1.	М – 1 НС	до 20,985	6,29
----	----------	-----------	------

Табела 3
Еколошка такса

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,030
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,300
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5 Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	23,692
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	23,692
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	17,121
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	17,121
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 12.01.2021)
 (“Службен весник на РМ” 06/2021**

**Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 62,00	18,60
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 63,50	19,05
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е В)	до 53,50	13,05
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 53,00	15,90
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 29,651	8,89

**Табела 2
Највисоки набавни цени**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 21,471	6,44
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 23,064	6,92
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е В)	до 21,454	6,44
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 21,361	6,41
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 21,738	6,52

Табела 3

Еколошка такса

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,030
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4

Задолжителни резерви на нафта

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,300
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5 Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	23,692
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	23,692
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	17,121
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	17,121
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 19.01.2021)
 (“Службен весник на РМ” 11/2021**

**Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 62,00	18,60
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 63,50	19,05
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е В)	до 43,50	13,05
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 53,00	15,90
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 29,651	8,89

**Табела 2
Највисоки набавни цени**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 21,471	6,44
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 23,064	6,92
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е В)	до 21,454	6,44
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 21,361	6,41
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 21,738	6,52

Табела 3
Еколошка такса

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,030
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,300
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5 Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	23,692
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	23,692
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	17,121
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	17,121
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД
НА ЦЕНИ НА ОДДЕЛНИ
НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ
(од 26.01.2021)
 (“Службен весник на РМ” /2021**

**Табела 1
Највисоки малопродажни цени на нафтени деривати и
горива за транспорт**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	До 61,00	18,30
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	До 63,00	18,90
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС(Д-Е В)	до 52,00	15,60
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО (ЕЛ – 1)	до 41,50	12,45
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 31,268	9,38

**Табела 2
Највисоки набавни цени**

Ред. Бр.	А) МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.	Коефициенти
			30%
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	до 22,876	6,86
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	до 24,495	7,35
	Б) ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.	
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС (Д-Е В)	до 22,360	6,71
	В) МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.	
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО 1 (ЕЛ-1)	До 22,332	6,69
	Г) МАЗУТ	Ден/лит.	
1.	М – 1 НС	до 23,108	6,93

Табела 3
Еколошка такса

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,080
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,080
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,030
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,040
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,050

Табела 4
Задолжителни резерви на нафта

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	0,890
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 98	0,890
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	0,300
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	0,300
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,740

Табела 5 Акцизи

A	МОТОРНИ БЕНЗИНИ	ден/лит.
1.	(ЕУРО СУПЕР) БС - 95	21,693
2.	(ЕУРО СУПЕР) БС – 98	21,692
Б	ДИЗЕЛ ГОРИВО	Ден/лит.
2.	ЕУРО ДИЗЕЛ БС Д – Е В	15,128
В	МАСЛО ЗА ГОРЕЊЕ	Ден/лит.
1.	ЕКСТРА ЛЕСНО ЕЛ - 1	6,247
Г	МАЗУТ	Ден/лит.
1.	М – 1 НС	0,100

**ПРЕГЛЕД НА ВИСИНА НА СТАПКА
НА КАЗНЕНА И ДОГОВОРНА КАМАТА
ОД 01.02.2010 ДО 30.06.2021 година**

Период	Референтна каматна стапка	Казнена камата правно и правно	Казнена камата правно и	Објава на НБРМ	Стапка на ЕУРИБОР	Правно и правно	Правно и физичко
1	2	3=(2+10)	4=(2+8)	5	6	7=(6+10%)	8=(6+8%)
01.02-30.06. 2010	8,5%	18,5%	16,5%	8562 30.12 2009	0,453%	10,453%	8,453%
01.07-31.12 . 2010	5%	15%	13%	4474 30.06 2010	0,485%	10,485%	8,485%
01.01-30.06. 2011	4%	14%	12%	2521 29.12 2010	0,782%	10,782%	8,782%
01.07-31.12. 2011	4%	14%	12%	5978 30.06 2011	1,325%	11,325%	9,325%
01.01-30.06. 2012	4%	13,75%	12%	9901 28.12 2011	1,024%	11,024%	9,024%
01.07-31.12. 2012	3,75%	13,75%	11,75%	5631 29.06 2012	0,373%	10,373%	8,373%
01.01-30.06. 2013	3,75%	13,75%	11,75%	10257 31.12.2012	0,109%	10,109%	8,109%
01.07-31.12. 2013	3,50%	13,50%	11,50%	23009 28.06.2013	0,123%	10,123%	8,123%
01.01-30.06. 2014	3,25%	13,25%	11,25%	40842 31.12.2013	0,216%	10,216%	8,216%
01.07-31.12. 2014	3,25%	13,25%	11,25%	21389 25.06.2014	0,099%	10,099%	8,099%
01.01-30.06. 2015	3,25%	13,25%	11,25%	40009 29.12.2014	0,018%	10,018%	8,018%
01.07-31.12. 2015	3,25%	13,25%	11,25%	22941 29.06.2015	-0,064%	9,936%	7,936%
01.01-30.06. 2016	3,25%	13,25%	11,25%	41260 29.12.2015	-0,205%	9,795%	7,795%

“Деловни Информации” 01/2021

01.07-31.12. 2016	4%	14%	12%	21125 27.06.2016	-0,205%	9,795%	7,636%
01.01-30.06. 2017	3,75%	13,75%	11,75%	38458 30.12.2016	-0,368%	9,632%	7,632%
01.07-31.12. 2017	3,25%	13,25%	11,25%	21905 29.06.2017	-0,372%	9,627%	7,627%
01.01-30.06.2018	3,25%	13,25%	11,25%	39714 26.12.2017	-0,368%	9,632%	7,632%
01.07-31.12 2018	3,00%	13,00%	11,00%	22066 27.06.2018	-0,370%	9,630%	7,630%
01.01-30.06. 2019	2,50%	12,50%	10,50%	40459 26.12.2018	-0,364%	9,612%	7,612%
01.07-31.12. 2019	2,25%	12,25%	10,25%	21235 26.06.2019	-0,388%	9,612%	7,612%
01.01-02.04 2020	2,25%	12,25%	10,25%	21235 26.06.2019	-0,438%	9,562%	7,562%
03.04-30.04. 2020(вонредна содотојба)	1,75%	6,75%	5,75%	11011 03.04.2020	-0,423%	4,577%	3,577%
01.05. 31.05 2020(вонредна содотојба)	1,75%	6,75%	5,75%	12262 29.04.2020	-0,460%	4,54%	3,54%
01.06.30.06. 2020(вонредна содотојба)	1,50%	6,55%	5,5%	14004 29.05.2020	-0,482%	4,518%	3,518%
01.07. 31.12 2020	1,50%	11,50%	9,5%	15997 30.06.2020	-0,51%	9,49%	7,49%
01.01. 30.06 2021	1,50%	11,50%	9,5%	15997 30.06.2020	-0,51%	9,49%	7,49%

**КУРСНИ ЛИСТИ
НА НБРМ ОД 01.01.2021 ДО 31.01.2021 ГОДИНА**

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				01.01.2021 02.01.2021 03.01.2021 04.01.2021	05.01.2021 06.01.2021 07.01.2021 08.01.2021	09.01.2021 10.01.2021 11.01.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.5784	61.5386	61.4961
САД	840	USD	1	50.1821	50.0477	50.2009
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	68.4966	68.2549	68.2304
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	57.0065	56.9222	56.7988
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.1368	6.0193	6.1184
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.8812	5.8922	5.9784
ЈАПонија	392	JPY	1	0.4868	0.4860	0.4832
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2757	8.2737	8.2691
КАНАДА	124	CAD	1	39.3900	39.3948	39.5651
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	38.7383	38.6355	39.0253
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4850	31.4647	31.4429
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3466	2.3541	2.3505
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1692	0.1703	0.1710
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.5049	13.5324	13.6316
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.6489	12.6329	12.6255
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1540	8.1438	8.1247
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.7571	6.7939	6.8218
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6732	0.6812	0.6773
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.6616	9.7308	9.3533
КИНА	156	CNY	1	7.6757	7.7423	7.7662
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.4723	6.4553	6.4745
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0036	0.0036	0.0036
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.6104	15.6071	15.7759
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6868	0.6854	0.6848
ЈУЖНА КОРЕЈА	401	KRW	1	0.0461	0.0462	0.0460
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5221	2.5321	2.5129
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.4804	12.4916	12.4589
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.2567	36.0613	36.4249
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0415	1.0420	1.0432
СИНГАПУР	702	SGD	1	37.9692	37.9915	37.8951
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6767	1.6755	1.6689
ЈУЖНА АФРИКА	701	ZAR	1	3.4169	3.4338	3.2848

“Деловни Информации” 01/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				12.01.2021	13.01.2021	14.01.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.5038	61.5028	61.5231
САД	840	USD	1	50.5663	50.5738	50.5697
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	68.1558	68.7643	69.1426
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	56.7483	56.8838	56.9026
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.1040	6.0968	6.0684
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.9321	5.9271	5.9506
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.4852	0.4853	0.4866
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2698	8.2682	8.2701
КАНАДА	124	CAD	1	39.5497	39.6536	39.7256
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	38.9684	39.0692	39.1020
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4469	31.4464	31.4567
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3440	2.3483	2.3506
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1705	0.1710	0.1708
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.5788	13.5924	13.5954
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.6278	12.6255	12.6266
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1140	8.1133	8.1160
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.7922	6.7548	6.7958
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6773	0.6830	0.6852
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.2401	9.2358	9.4842
КИНА	156	CNY	1	7.8045	7.8272	7.8158
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5201	6.5211	6.5217
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0036	0.0036	0.0036
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.9023	15.9993	16.1005
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6884	0.6903	0.6912
ЈУЖНА КОРЕЈА	401	KRW	1	0.0460	0.0460	0.0461
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5073	2.5309	2.5484
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.4795	12.4643	12.5034
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.3541	36.3063	36.2883
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0516	1.0525	1.0522
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.0122	38.0917	38.1208
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6777	1.6785	1.6834
ЈУЖНА АФРИКА	701	ZAR	1	3.2701	3.2842	3.3019

“Деловни Информации” 01/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				15.01.2021	16.01.2021 17.01.2021 18.01.2021	19.01.2021 20.01.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.5856	61.6000	61.6188
САД	840	USD	1	50.7964	50.8125	51.0766
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	69.2440	69.2135	69.1802
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	56.9973	57.1959	57.3358
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.0940	6.0806	6.0684
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.9729	5.9728	5.9330
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4880	0.4899	0.4922
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2784	8.2803	8.2829
КАНАДА	124	CAD	1	40.0400	39.9663	39.9785
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.3719	39.2857	39.1952
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.4887	31.4961	31.5057
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3515	2.3545	2.3532
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1713	0.1711	0.1710
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.5714	13.5758	13.5757
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.6361	12.6403	12.6416
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1366	8.1552	8.1576
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.8817	6.8309	6.8052
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6913	0.6919	0.6878
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.6396	9.6708	9.6415
КИНА	156	CNY	1	7.8544	7.8472	7.8637
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5513	6.5528	6.5876
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0036	0.0036	0.0036
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	16.1663	15.5768	15.7924
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6946	0.6950	0.6968
ЈУЖНА КОРЕЈА	401	KRW	1	0.0463	0.0462	0.0462
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5616	2.5642	2.5698
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.5860	12.5871	12.6054
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.5428	36.4583	36.2997
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0576	1.0579	1.0626
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.2757	38.2490	38.3249
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6921	1.6918	1.6946
ЈУЖНА АФРИКА	701	ZAR	1	3.3444	3.3365	3.3322

“Деловни Информации” 01/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				21.01.2021	22.01.2021 23.01.2021 24.01.2021 25.01.2021	26.01.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.6250	61.6249	61.6638
САД	840	USD	1	50.9255	50.6867	50.7437
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	69.5856	69.5305	69.4412
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	57.1767	57.2031	57.2445
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.0784	6.1121	6.1281
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.9697	6.0114	5.9591
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4906	0.4902	0.4892
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2849	8.2835	8.2875
КАНАДА	124	CAD	1	40.0709	40.1596	39.8886
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.3368	39.4147	39.2064
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5088	31.5088	31.5287
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3589	2.3617	2.3644
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1724	0.1724	0.1726
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.5971	13.6085	13.5796
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.6441	12.6436	12.6505
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1477	8.1461	8.1496
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.8388	6.8812	6.8618
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6918	0.6875	0.6726
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.5706	9.6179	9.2820
КИНА	156	CNY	1	7.8712	7.8451	7.8341
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5695	6.5388	6.5461
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0036	0.0036	0.0036
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.6516	15.4934	15.5262
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6974	0.6946	0.6957
ЈУЖНА КОРЕЈА	401	KRW	1	0.0462	0.0461	0.0460
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5923	2.5845	2.5384
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.5896	12.5773	12.5463
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.3248	36.5661	36.5870
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0603	1.0551	1.0554
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.3861	38.3216	38.2435
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6970	1.6935	1.6923
ЈУЖНА АФРИКА	701	ZAR	1	3.4028	3.4238	3.3344

“Деловни Информации” 01/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи		
				27.01.2021	28.01.2021	29.01.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.6925	61.6961	61.6947
САД	840	USD	1	50.8050	50.9296	51.0253
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	69.5519	69.7920	69.6328
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	57.1809	57.3437	57.2148
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.1255	6.1001	6.0871
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.9392	5.9008	5.8642
ЈАПОНИЈА	392	JPY	1	0.4899	0.4902	0.4889
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2931	8.2951	8.2959
КАНАДА	124	CAD	1	39.9459	39.9250	39.6394
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.2721	39.1871	38.7676
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5434	31.5452	31.5445
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3655	2.3706	2.3625
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1720	0.1710	0.1712
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.5692	13.5536	13.5679
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.6554	12.6548	12.6525
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1571	8.1619	8.1551
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.9109	6.8902	6.9077
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6761	0.6726	0.6678
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.3735	9.4965	9.3680
КИНА	156	CNY	1	7.8552	7.8683	7.8867
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5538	6.5696	6.5813
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0036	0.0036	0.0036
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.5428	15.5972	15.4915
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6967	0.6976	0.6985
ЈУЖНА КОРЕЈА	401	KRW	1	0.0461	0.0460	0.0457
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5348	2.5234	2.4959
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.5491	12.5892	12.6129
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.7370	36.6279	36.2739
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0568	1.0588	1.0614
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.3207	38.3491	38.2745
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.6946	1.6977	1.6989
ЈУЖНА АФРИКА	701	ZAR	1	3.3517	3.3462	3.3465

“Деловни Информации” 01/2021

Земја	Шифра	Валута	Важи за	Среден курс на девизи	
				30.01.2021	31.01.2021
ЕМУ	978	EUR	1	61.6948	61.6948
САД	840	USD	1	50.8362	50.8362
Г. БРИТАНИЈА	826	GBP	1	69.8063	69.8063
ШВАЈЦАРИЈА	756	CHF	1	57.1354	57.1354
ШВЕДСКА	752	SEK	1	6.1018	6.1018
НОРВЕШКА	578	NOK	1	5.9649	5.9649
ЈАПониЈА	392	JPY	1	0.4856	0.4856
ДАНСКА	208	DKK	1	8.2957	8.2957
КАНАДА	124	CAD	1	39.7518	39.7518
АВСТРАЛИЈА	036	AUD	1	39.0004	39.0004
БУГАРИЈА	975	BGN	1	31.5445	31.5445
ЧЕШКА	203	CZK	1	2.3711	2.3711
УНГАРИЈА	348	HUF	1	0.1721	0.1721
ПОЛСКА	985	PLN	1	13.6180	13.6180
РОМАНИЈА	946	RON	1	12.6553	12.6553
ХРВАТСКА	191	HRK	1	8.1544	8.1544
ТУРЦИЈА	949	TRY	1	6.9498	6.9498
РУСИЈА	643	RUB	1	0.6713	0.6713
БРАЗИЛ	986	BRL	1	9.2679	9.2679
КИНА	156	CNY	1	7.9048	7.9048
ХОНГ КОНГ	344	HKD	1	6.5568	6.5568
ИНДОНЕЗИЈА	360	IDR	1	0.0036	0.0036
ИЗРАЕЛ	376	ILS	1	15.4958	15.4958
ИНДИЈА	356	INR	1	0.6977	0.6977
ЈУЖНА КОРЕЈА	401	KRW	1	0.0455	0.0455
МЕКСИКО	484	MXN	1	2.5139	2.5139
МАЛЕЗИЈА	458	MYR	1	12.5754	12.5754
НОВ ЗЕЛАНД	554	NZD	1	36.5859	36.5859
ФИЛИПИНИ	608	PHP	1	1.0576	1.0576
СИНГАПУР	702	SGD	1	38.2698	38.2698
ТАЈЛАНД	764	THB	1	1.7002	1.7002
ЈУЖНА АФРИКА	701	ZAR	1	3.3702	3.3702

ТЕКОВНИ ИНФОРМАЦИИ

РОКОВИ ПРИ ЗАДОЛЖИТЕЛНО ПОД-НЕСУВАЊЕ НА ОБРАСЦИ ЗА ЈАНУАРИ/2021 ГОДИНА

Даночниот роковник е Ваш потсетник за навремено поднесување на даночните пријави во законски предвидените рокови. Во календарот даден е преглед на даночните обврски и роковите во кои треба да ја поднесете Вашата даночна пријава по одделни видови даноци.

Доколку рокот до кога треба да се поднесе соодвет-ната даночна пријава е **Сабота, Недела или Државен празник**, тогаш тој се поместува за првиот следен работен ден.

Но, сепак би Ви препорачале даночните обврски да ги исполните пред навршувањето на крајните рокови прикажани во Табелата.

ОБВРСКА	РОК НА ДОСТАВУВАЊЕ
ОБРАЗЕЦ: ДД–ОМА/1 – Барање за ослободување од аконтации за Данок на добивка и ОБРАЗЕЦ: ДЛД–ОМА/1 – Барање за ослободување од аконтации за Данок на личен доход Доставување: Електронски до УЈП	До 5 ЈАНУАРИ
ОБРАЗЕЦ: БФП–ИП/2 – Барање за финасиска поддршка за исплата на платите на работниците за XII/2020 година и ОБРАЗЕЦ: БФС–СВД/2 – Барање за финансиска поддршка за исплата на финасиски средства на физички лица кои вршат самостојна дејност за XII/2020 година. Доставување: Електронски до УЈП	До 10. ЈАНУАРИ

“Деловни Информации” 01/2021

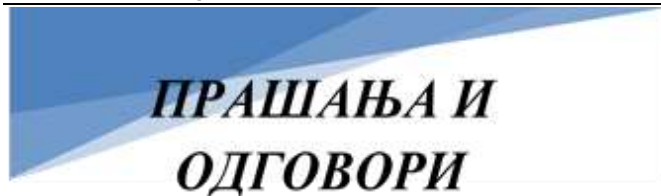
<p>ОБРАЗЕЦ: МПИН – Месечна пресметка за интегрирана наплата на плата за ДЕКЕМВРИ/2020 година. Доставување: Електронски до УЈП.</p>	<p align="center">до 10 ЈАНУАРИ</p>
<p>ПЛАКАЊЕ НА: Аконтација на ДАНОК НА ДОБИВКА и Аконтација на ДАНОК НА ЛИЧЕН ДОХОД ОБВРЗНИЦИ: Сите правни субјекти освен обврзник со посебен даночен статус (<i>заштитно друштво за вработување на инвалиди, стопанска единица на КПУ, или корисник на технолошко индустриска зона, како и трговските друштва кои се обврзници на пашал на вкупен приход</i>). НАПОМЕНА: Образецот „МДБ“ <i>немате обврска да го доставувате до УЈП.</i></p>	<p align="center">до 15 ЈАНУАРИ</p>
<p>ОБРАЗЕЦ: ДДВ-01 – Пријава за регистрација на ДДВ. ОБВРЗНИЦИ: Фирми и Граѓани доколку се обврзани или пак сакаат доброволно да се регистрираат за целите на ДДВ, ДОСТАВУВАЊЕ: Електронски до УЈП</p>	<p align="center">До 15 ЈАНУАРИ</p>
<p>ОБРАЗЕЦ: ДДВ-01Б – Пријава за регистрација дерегистрација на ДДВ. ОБВРЗНИЦИ: Фирми и Граѓани ако вршат стопанска дејност и се регистрирани за целите на ДДВ, може по истекот на 3 или 2 години од почетокот на регистрацијата за ДДВ, да се дерегистрираат, само со исполнување на пропишаните законски одредби за дерегистрација/прекинување на регистрацијата. ДОСТАВУВАЊЕ: Електронски до УЈП</p>	<p align="center">ДО 15 ЈАНУАРИ</p>
<p>ОБРАЗЕЦ: ВХВ-1/Извештај за состојба и промени на вложувања во сопствени хартии од вредност и удели во инвестициски фондови и ВХВ-2/Извештај за состојба и промени на вложувања во должнички извештај за сосостојба и промени на вложувања во должнички хартии од вредност за ДЕКЕМВРИ/2020 година.</p>	<p align="center">до 20 ЈАНУАРИ</p>

“Деловни Информации” 01/2021

<p>ОБВРЗНИЦИ: Резиденти кои можат да вложуваат во хартии од вредност на странски финансиски пазари. ДОСТАВУВАЊЕ: до НБРМ.</p>	
<p>ОБРАЗЕЦ: МИ – Месечен извештај за трансакции за во странство. ОБВРЗНИЦИ: Резиденти кои имаат сметки во странство, евидентни сметки или имаат одобрение за девизен максимум, односно во работењето вршат наплата и плаќање во ефективни странски пари. ДОСТАВУВАЊЕ: до НБРМ</p>	<p>до 20 ЈАНУАРИ</p>
<p>ОБРАЗЕЦ: ДД–07 - Барање за издавање на одобрение за намалување на пресметаниот данок на добивка по основ на воведување и користење фискален систем на опрема, односно фискална апаратура и интегриран автоматски систем за управување ОБВРЗНИЦИ: Фирми кои Барањето го поднесуваат во даночниот период, во кој одобрениот фискален систем на опрема е набавен и воведен во употреба, пред поднесувањето на Даночен биланс (образец “ДБ”), во кој се остварува правото на намалување на данокот. Доколку набавката и воведувањето на фискалниот систем на опрема (до 10 фискални апарати) се врши во повеќе различни даночни периоди, за секој нов воведен фискален систем на опрема со ГПРС уред се поднесува посебно барање. ДОСТАВУВАЊЕ: Електронски до УЈП</p>	<p>До 20 ЈАНУАРИ</p>
<p>ОБРАЗЕЦ: ДЛД/02 - Барање за одобрение на даночно ослободување по основ на воведување на фискален систем на опрема, односно фискална апаратура и интегриран автоматски систем на управување барање за издавање на одобрение за намалување на пресметаниот данок на добивка по основ на воведување и користење фискален систем на опрема, односно фискална апаратура и интегриран автоматски систем за управување</p>	<p>20 ЈАНУАРИ</p>

“Деловни Информации” 01/2021

<p>ОБВРЗНИЦИ: Трговец-поединец и самостоен вршител на дејност, кои Барањето го поднесуваат во даночниот период, во кој одобриениот фискален систем на опрема е набавен и воведен во употреба, пред поднесувањето на Даночниот биланс (образец ДЛД-ДБ), во кој се остварува правото на намалување на данокот</p> <p>ДОСТАВУВАЊЕ: Електронски до УЈП</p>	
<p>ОБРАЗЕЦ: ДДВ/04</p> <p>ОБВРЗНИЦИ: МЕСЕЧНИ И ТРОМЕСЕЧНИ даночни обврзници.</p> <p>ДОСТАВУВАЊЕ: Електронски до УЈП.</p>	<p align="center">до 25 ЈАНУАРИ</p>
<p>ПЛАЌАЊЕ ПО ДДВ - ПРИЈАВАТА</p>	<p align="center">До 30 ЈАНУАРИ</p>
<p>Образец: КИПО за IV квартал од 2020 година.</p> <p>Обврзници: Резиденти кои што врз основа на постапка за избор на примерок се избрани од НБРМ.</p> <p>ДОСТАВУВАЊЕ: до НБРМ</p>	
<p>ОБРАЗЕЦ: ДД-БС - БАРАЊЕ СОГЛАСНОСТ ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА РАСХОД ВО ДАНОЧЕН БИЛАНС</p> <p>ОБВРЗНИЦИ: Фирми кои Барањето го поднесуваат согласно член 9-а од Законот за данокот на добивка за средствата кои имаат сегашна вредност и кои понатаму не можат да се користат, врз основа на Одлука од органот на управување.</p> <p>ДОСТАВУВАЊЕ: Електронски до УЈП.</p>	<p align="center">до 31 ЈАНУАРИ</p>
<p>ОБРАЗЕЦ: ДЛД-ИД/ФЛ - ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОНИРАНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВ</p> <p>ОБВРЗНИЦИ: Физички лица доколку донирале финансиски средства на правно лице според одредбите од Законот за донации и спонзорства во јавните дејности, за остварување на даночното поттикнување.</p> <p>ДОСТАВУВАЊЕ: Електронски до УЈП.</p>	<p align="center">до 31 ЈАНУАРИ</p>

гл. економист: Ромео Костадинов

ПОСТАПКА ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ДАНОЧНОТО ОСЛОБОДУВАЊЕ

ПРАШАЊЕ?

Која е постапката за даночно ослободување пред УЈП

ОДГОВОР?

Постапката за спроведување на даночното ослободување по основ на донации во спортот, детално е определена со одредбите од Правилникот за начинот на спроведување на даночното ослободување на даночниот обврзник кој донирал финансиски средства на спортски Правилникот за начинот на спроведување на даночното ослободување на даночниот обврзник кој донирал финансиски средства на спортски субјекти („Службен весник на РМ”126/2019)

Со одредбите од правилникот се пропишува начинот на спроведување на даночното ослободување на даночниот обврзник кој донирал финансиски средства на спортски субјекти, кои се уплатени на посебна уплатна сметка.

Листа на спортски субјекти – носители на ваучери

Агенцијата за млади и спорт најдоцна **до 15 февруари ја доставува до Управата за јавни приходи** листата на спортски субјекти на кои им е доделен ваучер.

Листата на спортски субјекти на кои им е доделен ваучер, содржи:

- ЕДБ/ЕМБГ на спортскиот субјект;
- Назив/Име и презиме;
- Адреса;
- Број на ваучер;
- Износ на ваучер;
- Година на валидност на ваучерот и
- Вид на спорт.

За целите на спроведувањето на начинот на даночното ослободување, Управата за јавни приходи води евиденција за дадените донации, согласно издадените ваучери за целите на даночното ослободување.

Барање за даночно ослободување

Заради користење на правото на ослободување од данок на добивка по основ на дадени донации на спортски субјекти, потенцијалниот донатор – имателот на ваучер **поднесува барање до УЈП на (Образец БДО-ДС).**

Управата за јавни приходи врз основа на поднесеното барање на **(Образец БДО-ДС)** за даночно ослободување за донирани финансиски средства на спортски субјекти, врши проверка на расположливите средства од ваучерот.

Потврдување на барањето поднесено преку **(Образец БДО-ДС)** се врши со потврдувањето на УЈП за успешно поднесен Образец кој е прифатен од УЈП.

Доколку износот искажан во барањето за даночно ослободување за донирани финансиски средства на спортски субјекти на **(Образец БДО-ДС)**, е понизок или еднаков на расположливите средства од ваучерот, Управата за јавни приходи го потврдува барањето **во рок од 15 дена.**

“Деловни Информации” 01/2021

Доколку тој износ е повисок од расположливите средства од ваучерот, Управата за јавни приходи го одбива барањето во рок од 15 дена.

Средствата од барањето за даночно ослободување за донирани финансиски средства на спортски субјекти кои Управата за јавни приходи ги потврдила, се резервираат до поднесување на известување за извршена донација.

Известување за извршена донација

Даночниот обврзник, **во рок од 15 дена** од приемот на потврденото барање од страна на УЈП, до Управата за јавни приходи доставува **Известување за извршена донација, на (Образец ИДО-ДС).**

Кон известувањето за извршена донација на **(Образец ИДО-ДС)**, обврзникот во прилог доставува и доказ за извршена донација.

Во рок од 15 дена по доставување на известувањето на **(Образец ИДО-ДС)** и доказот за извршена донација од страна на давателот на донацијата, Управата за јавни приходи **го потврдува или го одбива** правото на користење на нама-лувањето на пресметаниот данок.

гил. економист: Јулија Минковска

1. РЕГУЛИРАЊЕ НА БОЛЕДУВАЊЕТО НА ВРАБОТЕНИ ЛИЦА ЗАБОЛЕНИ ОД COVID – 19 (КОРОНАВИРУС) КАКО И ВРАБОТЕНИ ЛИЦА КОИ СЕ ВО ИЗОЛАЦИЈА ЗАРАДИ СПРЕЧУВАЊЕ НА ЗАРАЗА

ПРАШАЊЕ?

Како ќе се регулира боледувањето на вработени лица кои:

- имаат симптоми и се заболени од COVID – 19,
- се во изолација заради спречување на зараза но се асимтоматични, и

- **лица кои се во изолација** (карантин) заради спречување на зараза но за истите **не е потврдено дека се заболени од COVID – 19** .

ОДГОВОР

По однос на почестите прашања од подрачните служби како и од фирмите за тоа како да се регулира правото на надоместок на плата за време на привремена спреченост за работа **на вработените лица** кои:

- **Имаат симптоми и се заболени од COVID – 19** (Коронавирус);
- **Се во изолација** заради спречување на зараза **но се асимтоматични (односно немаат знаци на болеста)** а за кои е констатирано дека се заболени од COVID – 19;
- **Лица кои се во изолација** (карантин) заради спречување на зараза но за истите **не е потврдено дека се заболени од COVID – 19** (Коронавирус), Фондот на здравствено осигурување на РСМакедонија, известува дека:

Согласно член 13 од Законот за здравственото осигурување, **(Службен весник на Р.С.Македонија 25/00,171/17;** правото на надоместок на плата за време на привремена спреченост за работа поради болест и повреда можат да остварат само осигурените лица **кои се во работен однос, во случај на:**

- 1. Болест и повреда надвор од работа;**
- 2. Повреда на работа и професионална болест;**
- 3. Лекување и медицинско испитување;**
- 4. Негување на болно дете до триго-дишна возраст;**
- 5. Негување на болен член на потесно семејство над тригодишна возраст, но најмногу до 30 дена;**
- 6. Неопходно придржување на болно лице, упатено на преглед или лекување надвор од местото на живеење;**
- 7. Неопходно придржување на болно дете до тригодишна**

возраст додека е на болничко лекување, но најмногу до 30 дена;

8. Доброволно давање на крв, ткиво или орган и

9. Надоместок заради спречување на зараза

1. Утврдување на висината на надоместокот на плата за ВРАБОТЕНИ ЛИЦА ВО ПРИВАТЕН СЕКТОР

Согласно заклучоците, на 21. Седница на Влада на РСМакедонија одржана на 07.12.2020 година, **висината на надоместокот на плата** за привремена спреченост од работа на заболени вработени лица од **КОВИД-19, вработени лица кои се во изолација** заради спречување на зараза, но се асимтоматични (**односно немаат знаци на болест**), а за кои е констатирано дека се заболени **КОВИД-19, а се вработени во приватниот сектор**, да се пресметува и исплатува **СОГЛАСНО ЗАКОН И КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР**.

Согласно член 31 од **ОПШТИОТ КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР ЗА ПРИВАТЕН СЕКТОР ОД ОБЛАСТА НА СТОПАНСТВОТО** („Службен весник на РСМ” 150/12; 189/13; 115/14 ;119/15; 150/16), за време на временна неспособност за работа – **БОЛЕДУВАЊЕ**, работникот има право на надомест на плата за боледување и тоа:

Времетраење на боледувањето	Право на надомест
До 15 дена	70% од основицата
Над 15 дена почнувајќи од првиот ден на боледување за сите денови	90% од основицата
Над 30 дена кога боледувањето го плаќа работодавачот	90% од основицата

ОСНОВИЦА: Просечен месечен износ на исплатена плата на која е платен придонес за здравствено осигурување за последните 12 месеци.

Согласно заклучоците, на Влада на РСМакедонија висината на надоместокот на плата за привремена спреченост од работа на вработени лица кои имале контакти со заразени лица, а кои се вработени во ПРИВАТНИОТ СЕКТОР и се во самоизолација, да се пресметува и исплатува исто така согласно закон и колективен договор.

2. Утврдување на висината на надоместокот на плата за ВРАБОТЕНИТЕ ЛИЦА ВО ЈАВЕН СЕКТОР

Согласно заклучоците, на Влада на РСМакедонија, висината на надоместокот на плата за привремена спреченост од работа на вработени лица во Министерствата и Органите на државната управа, Организациите утврдени со закон, другите Државни органи, Правните и Физичките лица на кои со закон им е доверено да вршат јавни овластувања, како и на општините, градот Скопје и општините на градот Скопје, заболени од КОВИД-19 (Коронвирус), вработени лица кои се во изолација заради спречување на зараза но се асимтоматични (односно немаат знаци на болест), а за кои е констатирано дека се заболени КОВИД-19, ќе се пресметува и исплатува СОГЛАСНО ЗАКОН И КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР.

Согласно член 20 од Општиот колективен договор за приватен сектор од областа на стопнството („Службен весник на РСМ” 10/08, 88/08), за време на временна неспособност за работа –БОЛЕДУВАЊЕ, работникот има право на надомест на плата за боледување почнувајќи од првиот ден на боледувањето, од просечно исплатената нето плата на работникот во претходните три месеци и тоа:

“Деловни Информации” 01/2021

Времетраење на боледувањето	Право на надомест
До 7 дена До 15 дена Од 15 до 21 ден	70% од основицата 80% од основицата 90% од основицата
За професионално заболување и повреда на работа, давање крв и бременост и раѓање	100% од основицата

Во случај на спреченост за работа поради давање на крв и за други случаи утврдени со закон, надоместокот се утврдува **во висина од 100% од основицата.**

ОСЛОБОДУВАЊЕ НА БРЕМЕНИТЕ ЖЕНИ ОД РАБОТА И РАБОТНИ ОБВРСКИ СО ФИЗИЧКО ПРИСУСТВО НА РАБОТНО МЕСТО

ПРАШАЊЕ?

Дали се уште бремените жени имаат право да го коистат ослобувањето од работа и работни обврски за време на Корона кризата од КОВИД-19?

ОДГОВОР

Согласно член 13 став 1 точка 11 од Одлуката за превентивни препораки, временни мерки, наредни мерки, наменски протоколи, планиви и алгоритми за постапување за заштита на здравјето на населението од заразната болест **COVID-19** предизвикана од вирусот **SARS COV-2**, случаите и временскиот период на нивна примена, објавена во (“Службен весник на РСМ, од 4. XI /2020 година, **СЕ ОСЛОБОДУВААТ БРЕМЕНИТЕ ЖЕНИ** од работа и работни обврски со физичко присуство на работното место до **ЗАВРШУВАЊЕ НА ПАНДЕМИЈАТА СО COVID-19** прогласена од Сведската здравствена организација.

2. ПРЕСМЕТКА НА ПЛАТА ЗА 2021 ГОДИНА И ПОДНЕСУВАЊЕ ПРЕСМЕТКИ ЗА МИНАТ ПЕРИОД

ПРАШАЊЕ:

Како ќе се пресметува платата за 2021 година и како да поднесеме пресметки од минати години?

ОДГОВОР:

1 Стапки на придонесите од задолжително социјално осигурување

Согласно Законот за придонеси од задолжително социјално осигурување („Службен весник на РМ“, бр. 142/08.....247/18;), стапките по кои се пресметуваат и плаќаат придонесите од задолжително социјално осигурување **почнувајќи со исплата на платата за месец Јануари 2021 година, не се променети** во однос на 2020 година. и изнесуваат:

Вид на придонес	Стапка 2021-2020	Стапка 2019	Стапка 2018-2010	Стапка 2009
Задолжително пензиско и инвалидско осигурување	18,8%	18,4%	18%	19%
Задолжително здравствено осигурување	7,5%	7,4%	7,3%	7,5%
Дополнителен придонес за здравствено осигурување за случај на повреда на работа и професионално заболување	0,5%	0,5%	0,5%	0,5%
Задолжителен придонес за осигурување во случај на невработеност	1,2%	1,2%	1,2%	1,4%

Придонес за стажот на осигурување	Стапка	Стапка 2019	Стапка 2018-2011	Стапка 2010	Стапка 2009

“Деловни Информации” 01/2021

што се смета со зголемено траење	2021-2020				
12 месеци што се сметаат во стаж на осигурување како 18 месеци	9,4%	9,20%	9%	9%	9,50%
12 месеци што се сметаат во стаж на осигурување како 17 месеци	7,83%	7,67%	7,5%	7,5%	7,92%
12 месеци што се сметаат во стаж на осигурување како 16 месеци	6,27%	6,13%	6%	6%	6,33%
12 месеци што се сметаат во стаж на осигурување како 15 месеци	4,7%	4,60%	4,5%	4,5%	4,75%
12 месеци што се сметаат во стаж на осигурување како 14 месеци	3,13%	3,07%	3%	3%	3,17%
12 месеци што се сметаат во стаж на осигурување како 13 месеци	1,57%	1,53%	1,5%	1,77%	1,77%

2. Даночно намалување

Врз основа на член 10 став 4 од Законот за данокот на личен доход ("Службен весник на РМ" бр.241 и "Службен весник на РСМ", број 275/19 и 290/20), почнувајќи со исплатата на платата за месец **Јануари 2021** година, ќе се применува даночно намалување во следниот износ:

1. Даночното намалување **за 2021** година, при годишно пресметување на данокот на доход во износ од **101.256,00 денари**
2. Даночното намалување **за 2021** година, при исплата на доход од работа од плата, надоместоци на плата и пензија, на **месечно** ниво во износ од **8.438,00 денари**

Даночното намалување се користи при исплата на доход од работа по основ на плата, надоместоци на плата и пензија.

Даночното намалување за наредната година се утврдува врз основа на **износот на даночното намалување од тековната година усогласено со 50%** од стапката на остварениот пораст на просечната бруто-плата по вработен во Република Македонија во минатата година, согласно податоците од Државниот завод за статистика.

Износот на даночното намалување, пред почетокот на секоја година, најдоцна до 31 декември во тековната година го објавува министерот за финансии.

При пресметување на годишниот данок на доход, даночното намалување се признава во висина на искористеното право на даночно намалување при аконтативното пресметување на данокот на доход за вкупно исплатениот доход од плата, надоместоци на плата и пензија.

3. Нова верзија на клиентски софтвер

За да можете да ја поднесете пресметката за плата за месец Јануари 2021 година, задолжително преземете ја најновата верзија на "МПИН" клиентскиот софтвер (од 30.12.2020 година), преку веб страницата на УЈП (преземи <http://www.ujp.gov.mk/mk/obrasci/opis/81>).

Пресметката за плата МПИН доставете ја преку интернет, на следната е-пошта: celaplata@ujp.gov.mk

При доставување на образецот МПИН за повеќе даночни обврзници, ве молиме пресметките за плата да ги доставувате, одделно, за секој даночен обврзник.

Исто така, веќе еднаш доставената пресметка за плата не ја праќате повторно преку е-пошта: celaplata@ujp.gov.mk и во даночните канцеларии на УЈП.

Декларацијата и Налогот за плаќање ќе ви бидат доставени на вашата електронска пошта, најдоцна **во рок од 24 часа** од поднесувањето на пријавата.

4. Поднесување пресметки за минат период и исправка на пресметки

“Деловни Информации” 01/2021

Доколку поднесувате пресметка за плата која се однесува на минат период од **2009 до 2020 година**, или пак вршите исплата по основ на деловна успешност или исправка на пресметка за плата за овој период, потребно е да ги користите:

- **Стапките на данок на личен доход,**
- **Стапките на придонеси од задолжително социјално осигурување и**
- **Даночното ослободување кои важат за тој период согласно Законот.**

НАЈВИСОКА ОСНОВИЦА ЗА ПРЕСМЕТКА НА ПРИДОНЕСИ		
Период	Највисока основица за правни лица	Највисока основица за СВД
2009 до 2011 година	ЧЕТИРИ просечни месечни плати	/
2012 до 2014 година	ШЕСТ просечни месечни плати	/
ЈАНУАРИ и ФЕВРУАРИ 2015 година	Не се применува највисоката основица	/
МАРТ 2015 до ДЕКЕМВРИ 2017 година	ДВАНАЕСЕТ месечни просечни плати	ОСУМ просечни плати
2018, 2019 и 2020 година	ШЕСНАЕСЕТ просечни месечни	ДВАНАЕСЕТ просечни плати

РЕГИСТАР ЗА 2020 ГОДИНА ЗА ДЕЛОВНИ ИНФОРМАЦИИ			
ДАНОК НА ДОДАДЕНА ВРЕДНОСТ		Бр.	Стр.
1.	Регистрација и дерегистрација на ДДВ обврзниците и исправки на одбивки	1	5
2.	Одлука за определување на производите за човечка исхрана и публикациите кои подлежат на повластена стапка на данокот на доддена вредност од 5%	12	47
ДАНОК НА ДОБИВКА		Бр.	Стр.
1.	Пресметување и плаќање данок на добивка за 2019 година	3	5
2.	Примена на Законот за данокот на добивка и Законот за данок на личен доход за време на вонредната состојба	4	5
3.	Даночен третман на трошоците за превоз и сместување на невработени лица за цели на дејноста	8	5
4.	Донации и даночен третман	10	5
ДАНОК НА ЛИЧЕН ДОХОД		Бр.	Стр.
1.	Оданочување на личниот доход во 2020 година	2	5
2.	Преглед на пресметани и пропишани стапки за пресметување на данок на личен доход	12	138
ДАНОК НА МОТОРНИ ВОЗИЛА		Бр.	Стр.
1.	Закон за данок на моторни возила	1	24
ИЗВЕСТУВАЊА			

“Деловни Информации” 01/2021

1.	Регистар на Деловни информации за 2019 година	1	112
2.	Валоризациони коефициенти за пресметување на платите од поранешните години за утрдување на пензиска основа на ниво на платите од 2019 за пензии остварени во 2020 година.	2	115
3.	Програма на неработни денови/2021г	12	213
ИНФОРМАЦИИ		Бр.	Стр.
1.	Плата за ЈАНУАРИ/2020	1	66
2.	Плата за ФЕВРУАРИ/2020	2	98
3.	Плата за МАРТ/2020	3	46
4.	Плата за АПРИЛ/2020	4	70
5.	Плата за МАЈ/2020	5	59
6.	Плата за ЈУНИ/2020	6	83
7.	Плата за ЈУЛИ/2020	7	71
8.	Плата за АВГУСТ/2020	8	78
9.	Плата за СЕПТЕМВРИ/2020	9	66
10.	Плата за ОКТОМВРИ/2020	10	53
11.	Плата за НОЕМВРИ/2020	11	87
12.	Плата за ДЕКЕМВРИ/2020	12	5
ИГРИ НА СРЕКА		Бр.	Стр.
1.	Закон за игри на срека	4	37
КОЕФИЦИЕНТ НА МДБ		Бр.	Стр.
1.	МДБ коефициент Декември/ 2019	1	83
2.	МДБ коефициент Јануари 2020	2	120
3.	МДБ Коефициент Февруари 2020	3	64
4.	МДБ коефициент Март 2020	4	91
5.	МДБ коефициент Април 2020	5	78
6.	МДБ коефициент Мај 2020	6	102

“Деловни Информации” 01/2021

7.	МДБ коефициент Јуни/2020	7	68
8.	МДБ коефициент Јули /2020	8	97
9.	МДБ коефициент Август/2020	9	86
10.	МДБ коефициен Септември/2020	10	73
11.	МДБ коефициен Октомври/2020	11	107
12.	МДБ коефициен Ноември/2020	12	
КОЕФИЦИЕНТИ ЗА ПОРАСТ НА ЦЕНИТЕ Бр. Стр.			
1.	Декември 2019	1	84
2.	Јануари 2020	2	121
3.	Февруари 2020	3	65
4.	Март 2020	4	92
5.	Април 2020	5	79
6.	Мај 2020	6	103
7.	Јуни/2020	7	69
8.	Јули/2020	8	98
9.	Август/2020	9	87
10.	Септември/2020	10	74
11.	Октомври/2020	11	108
12.	Ноември/2020	11	90
КУРСНИ ЛИСТИ Бр. Стр.			
1.	Курсни листи од 01.01.до 31.01/2020	1	96
2.	Курсни листи од 01.02.до 02.03/2020	2	133
3.	Курсни листи од 03.03 до 31.03/2020	3	79
4.	Курсни листи од 01.04 до 30.04/2020	4	105
5.	Курсни листи од 01.05.до 31.05/2020	5	90
6.	Курсни листи од 01.06.до 30.06/2020	6	114
7.	Курсни листи од 01.07 до 31.07/2020	7	95
8.	Курсни листи од 01.08.до 31.08/2020	8	107
9.	Курсни листи од 01.09 до 30.09/2020	9	102
10.	Курсни листи од 01.10 до 31.10/2020	10	87
11.	Курсни листи од 01.11 до 30.11/2020	11	121

“Деловни Информации” 01/2021

	КАМАТНА СТАПКА	Бр.	Стр.
1.	Затезна каматна стапка од 01.01. – 30.06.2020 г.	1	94
2.	Затезна каматна стапка од 01.01. – 30.06.2020г.	2	123
3.	Затезна каматна стапка од 01.01. – 30.06.2020г.	3	67
4.	Затезна каматна стапка од 03.04. – 30.04.2020г (Вонредна сосотојба)	4	104
5.	Затезна каматна стапка од 03.04. – 31.05.2020г. Вонредна сосотојба	5	98
6.	Затезна каматна стапка од 03.04. – 30.06.2020г. Вонредна сосотојба	6	122
7.	Затезна каматна стапка од 03.04. – 31.12.2020г.	7	94
8.	Затезна каматна стапка од 03.04. – 31.12.2020г.	8	106
9.	Затезна каматна стапка од 03.04. – 31.12.2020г.	9	101
10.	Затезна каматна стапка од 03.04. – 31.12.2020г.	10	86
11.	Затезна каматна стапка од 03.04. – 31.12.2020г.	11	120
12.	Затезна каматна стапка од 01.01. – 31.12.2020г.	12	45
НЕСТОПАНСТВО		Бр.	Стр.
1.	Извршување на Буџетот за 2020 г.	1	53

ПЛАТИ ПРИДОНЕСИ И НАДОМЕСТОЦИ ОД ПЛАТИ		Бр.	Стр.
1.	Утврдување на стаж на осигурување на осигуреник за кој не е платен придонес за пензиско и инвалидско осигурување	2	67
2.	Младински додаток	2	73
3.	Пресметка на плата кај самостојните вршители на дејност	3	24
4.	Права и обврски на работникот и работодавачот во услови на вонредна сосотојба	4	19
5.	Финанасиска поддршка за спортисти стручни лица од областа на спортот и спортската администрација и за самостојните уметници за време на вонредна сосотојба	4	46
6.	Субвенции за исплата на плати	5	5
7.	Субвенции до 50% на придонеси од ЗСО	5	25
8.	Финансиска поддршка на физички лица кои вршат самостојна дејност погодени од здравствено-економска криза, предизвикана КОВИД -19 за време на вонредна сосотојба	5	37
9.	Издавање на ваучери за туризам на вработени лица со низок доход заради поттикнување на домашен туризам за време на вонредна сосотојба	5	45
10.	Финансиска поддршка за зајакнување на конкурентноста на деловните субјекти во текот во пост КОВИД-19 период	6	5
11.	Финансиска поддршка на граѓаните и вработените лица со низок доход	6	16

“Деловни Информации” 01/2021

	млади лица и здравствени работници преку издавање на домашна платежна картичка наменета за купување на македонски производи и услуги за време на вонредна состојба		
12.	Субвенционирање на придонеси од задолжително социјално осигурување за вработените во медиумите	6	33
13.	Финансиска поддршка на здруженија и фондации за мерките за справување со КОВИД-19 кризата насочени кон младите за време на вонредна состојба	6	40
14.	Финансиска поддршка за филмските работници, на естрадните уметници и на уметници и други физички лица кои самостојно вршат дејности и други активности во областа на културата за време на вонредна состојба	6	50
15.	Регрес за годишен одмор	7	5
16.	Одвоен живот и теренски додаток	7	16
17.	Финансиска поддршка за издавање на ваучери на млади за обуки за дигитални вештини, заради подобрување на нивната конкурентност на пазарот на трудот, за време на вонредна состојба	7	32
18.	Извршување на практиканска работа, практична обука и настава на ученици и студенти и волонтерска работа	8	23
19.	Дали и на кој начин може да се трансформира финансиска поддршка во ГАРАНТ	9	5

“Деловни Информации” 01/2021

20.	Извршување на дополнителна работа кај втор работодавач	9	18
21.	Финансиска поддршка за исплата на плата	11	5
22.	Финансиска поддршка за самостојни вршители на дејност за X/XI/XII/2020г.	11	25
23.	Новогодишен надоместок 13-та плата бонус и регрес за годишен одмор	11	39
ПРАВО И ЛЕГИСЛАТИВА		Бр.	Стр.
1.	Постапка за отпис на камата за неплатени сметки	1	49
2.	Прокура	2	91
3.	Трговија на мало, продажба од врата на врата и електронска трговија	3	36
4.	Законски мерки за справување со последиците врз економијата од корона вирусот КОВИД-19	4	56
5.	Измена на Законот за работни односи во вонредна состојба	5	52
6.	Годишен одмор	6	69
7.	Намалување на основната главнина на Друштвото (ДОО,ДООЕЛ И АД) според Законот за трговски друштва	7	40
8.	Преобразба на друштво од една во друга форма на друштвото	8	68
9.	Пренос на Договор за вработување во случај на статусни промени кај Друштвата	9	58
10.	Менаџерски договор	10	42

“Деловни Информации” 01/2021

11.	Основање на поедноставно друштво со ограничена одговорност со основен влог од 1 ЕУР.	11	56
12.	Тарифа на централен регистар на Република Македонија	12	161
ПРАШАЊА И ОДГОВОРИ		Бр.	Стр.
1.	Оданочување на камати од депозити по видување и оричени депозити	1	106
2.	Пресметка на доход од работа (плата) за 2020 година и поднесување пресметки за минат период	1	107
3.	Отказ на договор за вработување поради издржување казна	1	110
4.	Даночен третман на повеќе подигнати материјални трошоци	2	144
5.	Данок на личен доход при пренос на удел без надомест	2	145
6.	Примена на Даночно намалување при пресметка на заостанати плати, за работа кај двајца работодавачи	2	147
7.	Пресметување и исплата на плата на два или повеќе пати во месецот	2	149
8.	Санкции за непријавено работно време	2	151
9.	Поднесување на Известување за извршена уплата на донации во спорт и ослободување од данок на добивка	3	90
10.	Пресметување Месечни аконтации кај самостојните вршители на дејност за 2020 година	3	91
11.	Мирување на права и обврски од работен однос	3	96

“Деловни Информации” 01/2021

12.	Изработка и монтажа на паравани од плексиглас и пренесена ДДВ обврска	4	114
13.	Основица висина и исплата на надоместок на плата за време на боледување	4	116
14.	Дозвола за движење за време на полициски час	4	120
15.	Намален број на вработени и субвенции за исплати на плати	5	101
16.	Данок на имот на станбени објекти наменети за деловни цели	5	103
17.	Поднесување на МПИН пресметка кај самостојните вршители на дејнсот за добивање на финансиска поддршка	5	106
18.	Користење на годишен одмор	5	108
19.	Надоместоци на штети и ДДВ	6	125
20.	Исплата на плата за време на изолација	6	131
21.	Одјава на вработени во процес на ликвидација на друштвото	6	133
22.	Донаци за КОВИД-19 и ДДВ	7	102
23.	Услови за пензионирање со можност за продолжување на договорот за вработување	7	104
24.	Запирање исплата на пензија на пензионер	7	106
25.	Право на годишен одмор на пензионер	7	106
26.	Основање на трговско друштво од страна на странско лице	7	108
27.	ДДВ при откуп и продажба на користени предмети од нерегистрирани лица за ДДВ	8	114

“Деловни Информации” 01/2021

28.	Плаќање на неискористен годишен одмор	8	117
29.	Паричен надоместок за време на отазен рок	8	121
30.	Редослед и право на исплата на дивидента од акумулирани добивки	9	110
31.	Данок на личен доход за исплата на трошоци за службени патувања, теренски додаток и одвоен живот	9	113
32.	Пресметка на минат труд	9	114
33.	Закон за трговски друштва	9	116
34.	Данок на личен доход при пренос на удел без надомест	10	96
35.	Ослободување од данок на личен доход за нововработените работници и работодавач кој прпат започнува вршење на дејност и евидентирање во МПИН пријавата	10	98
36.	Ослободување, пресметка и плаќање на придонеси кај заштитини друштва и евиденторање во МПИН пријавата	10	100
37.	Трошоци за кои работникот има право на надомест од страна на работодавачот	10	102
38.	Третман на ДДВ при кало, растур, крш и расипување	11	130
	РОКОВИ ЗА ПОДНЕСУВАЊЕ	Бр.	Стр.
1.	Рокови за поднесување на обрасци во ЈАНУАРИ /2020	1	103
2.	Рокови за поднесување на обрасци во ФЕВРУАРИ/2020	2	140
3.	Рокови за поднесување на обрасци во МАРТ/2020	3	86
4.	Рокови за поднесување на обрасци во АПРИЛ/2020	4	112

“Деловни Информации” 01/2021

5.	Рокови за поднесување на обрасци во МАЈ/2020.	5	99
6.	Рокови за поднесување на обрасци во ЈУНИ/2020.	6	125
7.	Рокови за поднесување на обрасци во ЈУЛИ/2020	7	90
8.	Рокови за поднесување на обрасци во АВГУСТ/2020	8	112
9.	Рокови за поднесување на обрасци во СЕПТЕМВРИ/2020	9	108
10.	Рокови за поднесување на обрасци во ОКТОМВРИ/2020	10	94
11.	Рокови за поднесување на обрасци во НОЕМВРИ/2020	11	128
12.	Рокови за поднесување на обрасци во ДЕКЕМВРИ/2020	12	25
РЕВИЗИЈА		Бр.	Стр.
1.	Рокови за ревизија и одржување на годишно собрание на акционерите, односно собир на содружници кај ДОО и АД	8	55
СМЕТКОВОДСТВО		Бр.	Стр.
1.	Работни податоци и информации за период Јануари – Јуни/2020 година	7	53
2.	Чување и уништување на трговските книги и сметководствените документи	9	34
3.	Благајничко работење и Благајнички максимум	10	25
4.	Работни податоци и информации за период Јануари – Декември/2020	12	28
5.	Номенклатура на средства за Амортизација и годишни стапки на амортизацијѓа за цели на оданочување	12	90
6.	Највисоки износи на Дневници за службени патување во странство	12	92

“Деловни Информации” 01/2021

7.	Шифрарник на уплатни сметки за Јавни приходи	12	108
8.	Шиври на плаќање во земјата	12	145
9.	Шифри на основи за наплата и плаќања во странство	12	173
10.	Шифри на земји и држави	12	176
11.	Шифри на валути	12	185
12.	Преглед на статистчки показатели што се користат во сметководството за период од 2010 до 2020 година	12	197

ТРГОВИЈА		Бр.	Стр.
1.	Продажба на стоки по пат на електронска трговија	11	69

ЦЕНИ НА НАФТЕНИ ДЕРИВАТИ		Бр.	Стр.
1.	Цени на гориво од 31.12/2019	1	86
2.	Цени на гориво од 09.01.2020	1	88
3.	Цени на гориво од 14.01/2020	1	90
4.	Цени на гориво од 21.01.2020	1	92
5.	Цени на гориво од 28.01/2020	2	125
6.	Цени на гориво од 04.02./2020	2	127
7.	Цени на гориво од 11.02/2020	2	129
8.	Цени на гориво од 18.02/2020	2	131
9.	Цени на гориво од 25.02/2020	3	69
10.	Цени на гориво од 03.03/2020	3	71
11.	Цени на гориво од 10.03/2020	3	73
12.	Цени на гориво од 17.03/2020	3	75
13.	Цени на гориво од 24.03/2020	3	77
14.	Цени на гориво од 31.03/2020	4	94
15.	Цени на гориво од 07.04/2020	4	96
16.	Цени на гориво од 14.04/2020	4	98
17.	Цени на гориво од 22.04/2020	4	100

“Деловни Информации” 01/2021

18.	Цени на гориво од 28.04/2020	5	81
19.	Цени на гориво од 12.05/2020	5	83
20.	Цени на гориво од 19.05/2020	5	85
21.	Цени на гориво од 27.05/2020	5	87
22.	Цени на гориво од 03.06/2020	6	105
23.	Цени на гориво од 09.06/2020	6	107
24.	Цени на гориво од 23.06/2020	6	109
25.	Цени на гориво од 30.06/2020	6	111
26.	Цени на гориво од 05.08/2020	8	100
27.	Цени на гориво од 11.08/2020	8	102
28.	Цени на гориво од 01.09/2020	9	89
29.	Цени на гориво од 08.09/2020	9	91
30.	Цени на гориво од 15.09/2020	9	93
31.	Цени на гориво од 22.09/2020	9	95
32.	Цени на гориво од 29.09/2020	9	97
33.	Цени на гориво од 06.10/2020	10	76
34.	Цени на гориво од 14.10/2020	10	78
35.	Цени на гориво од 20.10/2020	10	80
36.	Цени на гориво од 27.10/2020	10	82
37.	Цени на гориво од 03.11/2020	11	110
38.	Цени на гориво од 10.11/2020	11	112
39.	Цени на гориво од 17.11/2020	11	114
40.	Цени на гориво од 24.11/2020	11	116